వెఙ్కట్నాగ్రాజాచార్యుఃవెంకట నాగరాజాచార్యుఃశ్రీరస్తు శుభమస్తు

శ్రీమతే నిగమాంతదేశికాయ నమః

ఓం శ్రీ లక్ష్మీ హయగ్రీవాయ నమః

శ్రీ వైష్ణవ పిత్ర్య కార్య విధి

పరిష్కారః పర్యవేక్షకశ్చ

శ్రీ మాడభూషి వెంకట గోపాలకృష్ణమాచార్య

శ్రీమద్వేదాన్తదేశిక గ్రన్థ ప్రచారిణి సభైయిన్

ద్రవ్యసాహాయ్యత్తినాల్ అచ్చిడువిక్కప్పట్టతు.

మన్మథ నామ సంవత్సర

౨౦౧౫

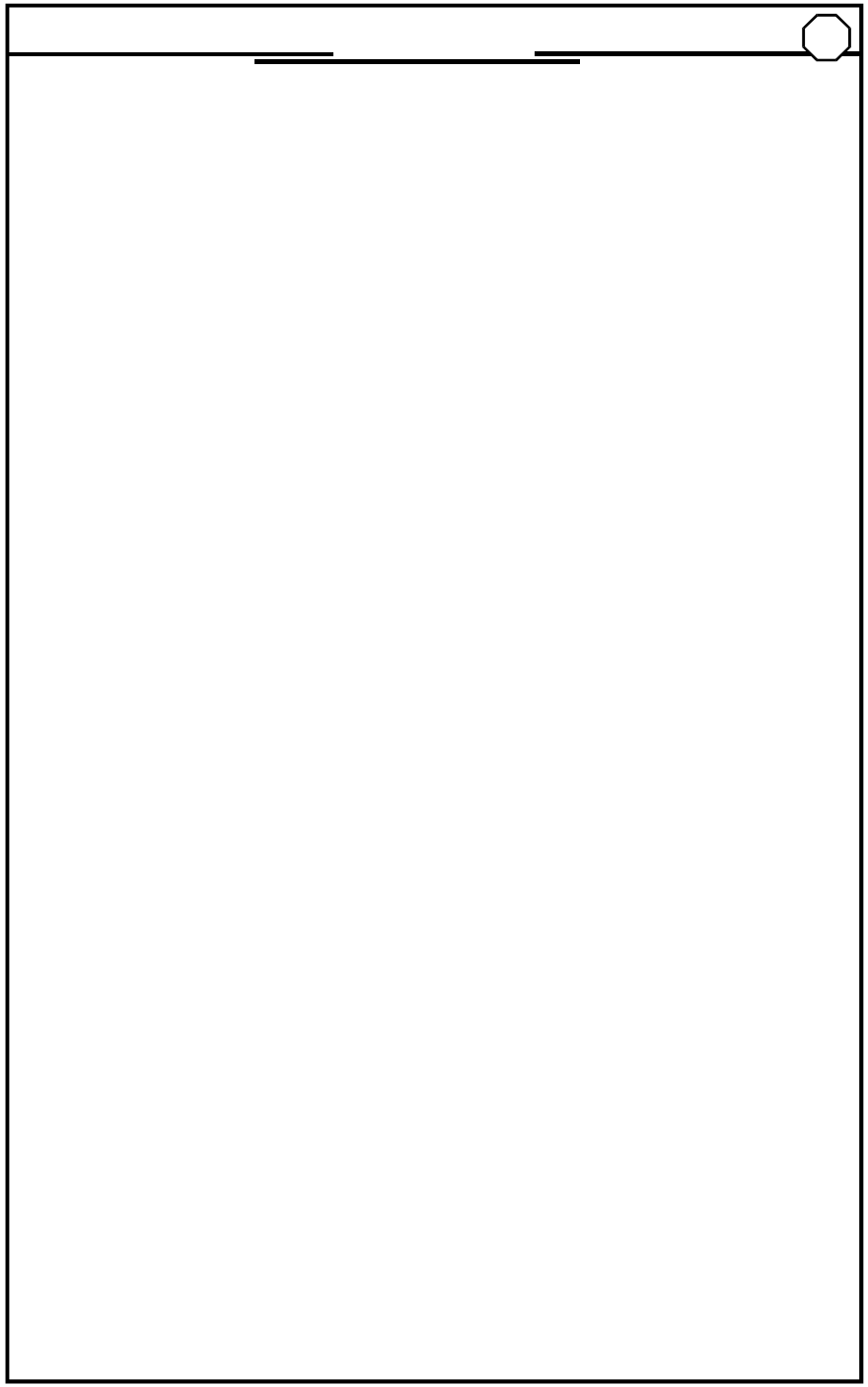

వెఙ్కట్నాగ్రాజాచార్యుఃవెంకట నాగరాజాచార్యుఃవెంకట నాగరాజాచార్యుఃవెంకట నాగర

కర్త చేతులు కాళ్ళు కడిగికొని 2 సార్లు ఆచమనము చేయవలెను.

పాదౌ ప్రక్షాళ్య ద్విరాచమ్య, పవిత్రపాణిః ప్రాణానాయామ్య

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజం ।
ప్రసన్న వదనం ధ్యాయే త్సర్వ విఘ్నోప శాంతయే ॥
యస్య ద్విరద వక్త్రాద్యాః పారిషద్యాః పరశ్శతం ।
విఘ్నం నిఘ్నంతి సతతం విష్వక్సేనం తమాశ్రయే ॥

3 దర్భల పవిత్రము ధరించి కూర్చతో చెంబు, నూగులు, అక్షతలు కల దొన్నెలను తీసుకొని పెరుమాళ్ళ సన్నిధి యందు కూర్చతో తీర్థము ప్రోక్షించి తిల, అక్షత దొన్నెలను, చెంబును ప్రోక్షించిన స్థలములో ఉంచవలెను.

శ్రీమాన్ వేంకట నాధార్య కవితార్కిక కేసరీ ।
వేదాంతాచార్య వర్యోమే సన్నిధత్తాం సదాహృది ॥
గురుభ్యస్తద్గురు భ్యశ్చ నమోవాకమధీమహే ।
వృణీమహే చతత్రాద్యౌ దంపతీ జగతాం పతీ ॥
స్వశేష భూతేన మయాస్వీయై స్సర్వ పరిచ్ఛదైః ॥
విధాతుం ప్రీతమాత్మానం శ్రీమన్నారాయణమ్ స్వయం

హరిః ఓం తత్సత్ శ్రీ గోవింద గోవింద గోవింద శ్రీ మహావిష్ణో రాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య అద్య బ్రహ్మణః ద్వితీయ పరార్ధే శ్వేత వరాహ కల్పే వైవస్వత మన్వన్తరే కలియుగే ప్రథమ పాదే, జంబూద్వీపే భరతవర్షే భరత ఖండే, శాలివాహన శకాబ్దే, మేరోః దక్షిణ దిక్భాగే । అస్మిన్ వర్తమానే వ్యావహారికే సౌరమాన ప్రభవాది షష్టి సంవత్సరాణాం మధ్యే ..... నామ సంవత్సరే ..... అయనే ..... ఋతౌ, ... మాసే ..... పక్షే ..... శుభతిథౌ .... వాసర యుక్తాయాం ..... నక్షత్ర యుక్తాయాం శుభయోగ శుభకరణ ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్మిన్ పుణ్య తిథౌ ॥

శ్రీ భగవదాజ్ఞయా శ్రీమన్నారాయణ ప్రీత్యర్థం .....ఆఖ్యం కర్మ కరిష్యే

అని అనుసంధించి భగవత్సన్నిధిలో ప్రణమిల్లవలెను

స్వశేష భూతేన మయాస్వీయై స్సర్వ పరిచ్ఛదైః
విధాతుం ప్రీతమాత్మానం దేవః ప్రకమతే స్వయం ॥

అని సంధించి భగవత్సన్నిధికి వెళ్ళి

చండాది ద్వారపాలేభ్యో నమః,

ప్రచండాది ద్వారపాలేభ్యో నమః అని 2 సార్లు ప్రణమిల్లవలెను.

నమో అస్మదాచార్య పరం పరాభ్యో నమో నమో భాగవత వ్రజాయ ।
నమో నమో అనంత ముఖా వరేభ్యో నమః శ్రియై శ్రీపతయే నమోస్తు ॥
అపసర్పంతు యే భూతా యే భూతా భువి సంస్థితాః ।
యే భూతా విఘ్న కర్తారస్తే గచ్ఛం త్వాజ్ఞయా హరేః ॥

అని ఉచ్ఛరించి 3 సార్లు చప్పట్లు చరిచి ఘంటానాదము చేయుచూ మూలమంత్రముతో మండపము వాకిలి తెరిచి 2 సార్లు ప్రణమిల్లవలెను.

అపరాధ సహస్రభాజనం పతితం భీమ భవార్ణవోదరే ।
అగతిం శరణాగతం హరే కృపయా కేవల మాత్మ సాత్కురు ॥
అమర్యాదః క్షుద్రశ్చలమతిరసూయా ప్రసవః ।
కృతఘ్నోదుర్మానీ స్మరపరవశో వంచన పరః ।
నృశంసః పాపిష్ట ః కథ మహమితో దుఃఖ జలధే ।
రపారాదుత్తీర్ణ స్తవ పరిచరేయం చరణయోః ।
నమో నమో వాఙ్మనసాతి భూమయే ।
నమో నమో వాఙ్మనసైక భూమయే ।
నమో నమో అనంత మహా విభూతయే ।
నమో నమో అనంతదయైక సింధవే ॥

భోజనానంతరం

ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)

ఓం అహమస్మి ప్రథమజాఋుతస్య । పూర్వం దేవేభ్యో ।
అమృతస్య నాభిః । యోమాదధాతి స ఇదే శమానాః ।
అద్యమే వంశజాస్సర్వే । యాతావోనుగ్రహాద్దినం ॥
దన్యావయం భవత్పాదరజః పూతమిదం
గృహం అనుగ్రహశ్చ యుష్మాభిః
కృతోస్మానుదయాళుభిః ఉచ్ఛిష్ట పాత్రాణి, కర్తుపుత్రోభిః పుంసైః
పూర్వఘాత గర్తే సంస్థారప్య మృద్భిః పూరయేత్ ॥
కూర్చపవిత్ర గ్రంధిం ।
భుగ్నాదీన్, విసృజ్యజలేన ప్రక్షాళ్య త్యజేత్
కర్తా పాదౌ ప్రక్షాళ్య, దివరాచాయేత్

సంకల్ప విధాన శ్రాద్ధ ప్రయోగః సమాప్తః
సర్వం శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు

గమనికః

1) సావకాశమును బట్టి కర్త యొక్క ఆసక్తిని బట్టి ఆశీమాంతం జరుపవలెను, లేనిచో భోక్తల పాద ప్రక్షాళనాదులు, అనగానే తాంబూల దక్షిణలు మాత్రమే ఇప్పించవలెను.

2) గోమయము బదులు చందనము పాదములకు రాయరాదు కారణం

శ్లో. అజ్యం గోమయ సంయుక్తం । పాదయోర్నేపయేద్యది ।
పితర స్సప్తకల్పాంత మమృతేవాభిషేచితాః ॥

తాత్పర్యముః అజ్యము గోమయము రాసి పాదప్రక్షాళనము చేసినందువలన సప్తకల్పముల పర్యంతము అమృతముతో అభిషేకము చేసినట్టుగా పితృలు సంతోషించెదరు అని ప్రమాణము కలదు.

భోక్తారః

అగ్నిరాయుష్మాన్ స్థవనస్పతిభి రాయుష్మాన్ ।
తేవత్వాయుషా యుష్మంతం కరోమి ॥
సోమ ఆయుష్మాన్ ధదక్షిణాభి రాయుష్మాన్ ।
తేనత్వాయు షాయుష్మంతం కరోమి ।
బ్రహ్మాయుష్మత్త ద్బ్రాహ్మణైరాయుష్మత్తే
నత్వాయుషాయుష్మంతం కరోమి ।
దేవా ఆయుష్మంతస్తే నత్వాయుషాయుష్మంతం కరోమి ॥

ఇత్యాశీర్వచనం కురుష్వః

శ్రీపాదతీర్థ గ్రహణాధికం కార్యం

ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)

ఉత్తష్టత । పితృ పితామహ, ప్రపితామహాః ।
ఇతి పితౄన్ ఉత్థాప్య ।

ఉపవీతి ః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)

విశ్వేదేవం । విష్ణుంచ । ఉత్థాపయేత్ ॥

ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)

వాజే వాజే ఉతవాజినోనో ధనేషు విప్రా ఽమృతాఋతజ్ఞాః ।
అస్యమధ్వః పిబతమాదయధ్వం తృప్తాయాత పరిభిర్దేవయానైః ॥

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)

బ్రాహ్మణాన్ కనిష్ఠ పూర్వకం ప్రక్షణం కుర్వన్ ॥
ఉపచారానుక్త్వా పత్రశాకాది దానేవ క్లేశితాయూ యమోదృశాః
తత్క్లేశజాతం చిత్తేతు విస్మృత్య క్షంతు మర్హథా ॥
మంత్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం ద్విజోత్తమాః ।
శ్రాద్ధం సంపూర్ణతాం యాంతు ప్రసాదద్భవతాం మమ ।
అద్యయేన ఫలం జన్మ భవత్పాదాబ్జ వందనాత్ ॥

నధర్మ నిష్ఠోస్మి నచాత్మవేదీ నభక్తిమాన్ త్వచ్చరణారవిందే ।
అకించనో నన్య గతి శరణ్యః త్వత్పాద మూలం శరణం ప్రపద్యే ॥
పాపోహం పాపకర్మాత్మా పాపాత్మా పాప సంభవః ।
పాహిమాం పుండరీకాక్ష రక్షమాం శరణాగతం ॥

అని అనుసంధించి వీలు కలిగినచో న్యాస దశకమును అనుసంధించవలెను.

శ్రీమాన్ వేంకట నాధార్య కవితార్కిక కేసరీ
వేదాంతాచార్య వర్యోమే సన్నిధత్తాం సదాహృది
అహంమద్రక్షణ భరోమద్రక్షణ ఫలం తథా
నమమ శ్రీపతే రేవేత్యా త్మానం నిక్షిపేద్బుధః ॥
న్యస్యామ్యకించన శ్రీమన్ అనుకూలోన్యవర్జితః ।
విశ్వాసప్రార్థనా పూర్వమాత్మ రక్షాభరం త్వయు ॥
స్వామిన్ స్వశేషం స్వవశం స్వభరత్వేన నిర్భరం ।
సవ్యం పాదం ప్రసార్య శ్రిత దురిత హరం దక్షిణం కుంచయిత్వా ।
జానున్యాధాయ సవ్యే తరమితర భుజం నాగభోగే నిధాయ ।
పశ్చాద్బాహుద్యంన ప్రతిభటశమనే ధారయన్ ।
శంఖ చక్రే దేవీ భూషాది జుష్టా జనయతు జగతాం శర్మ వైకుంఠ నాథః ॥
యదంతస్థమ శేషేణ వాఙ్మయం వేద వైదికం ।
తస్మై వ్యాపక ముఖ్యాయ మంత్రాయ మహతే నమః ॥

అని ధ్యానించి యథాశక్తి మూలమంత్రమును జపించవలెను.

మానసిక పూజా

హృన్నాళీకే విభాంత హృదయగశిఖినో మధ్యగే
భద్రపీఠే శంఖం చక్రం గదాంచా భయమపి దధతం
పాణిపద్మైశ్చతుర్భిః మౌళి శ్రీవత్సపీతాంబరమణి
తులసీహార కేయూర ముఖ్యైః భాంతం భూషా విశేషైః ॥

మమ హృది కలయే మేఘురమ్యం రమేశం
సౌవర్ణే దివ్య పాత్రే మణిగణఖచితే గోఘృతాక్తాన్
సుపక్వాన్ భక్ష్యాన్ భోజ్యాంశ్చ లేహ్యాన్ పరమమహి
హవిశ్చోప్య మన్నం నిధాయ । నానాశా కైరుపేతం
సుదధి మధు ఘృత క్షీర పానీయ యుక్తం తాంబూలం చ
తృయాగే ప్రతి దివస మహం మానసంకల్పయామి ॥
భగవన్ పుండరీకాక్ష హృద్యాగంతు మయాకృతం ।
ఆత్మసాత్కురు దేవేశ బాహ్యేత్వాం సమ్యగర్చయేత్ ॥ అని ప్రార్థించి
సన్నిధియందలి విగ్రహమూర్తులను ప్రత్యేకముగా ఆహ్వానము చేసి
ఆత్మనః వామభాగే (ఎడమ)।
పూర్ణకుంభం దక్షిణతః (కుడి)। పూజాద్రవ్యాణి నిధాయ
దక్షిణహస్తేయం ఇతి వాయు బీజం విలిఖ్య ।
యం వాయవే నమః శోషయామీతి కుంభే ప్రదర్శ్య
తత్రైవ (దక్షిణ హస్తే) రం ఇతి విలిఖ్య ।
రం అగ్నయే నమః దాహయా మీతి కుంభే ప్రదర్శ
వామహస్తే వం ఇతి విలిఖ్య । వం అమృతాయ నమః
స్థాపయామీతి కుంభే ప్రదర్శ్య
సురభి ముద్రాం ప్రదర్శ్య । అస్త్రమన్త్రేణ వీర్యాయ అస్త్రాయఫట్
రక్షాం కృత్వా మూలమంత్రేణ
ఓం నమో నారాయణాయ సప్తకృత్వోభిమన్త్రః (7 మార్లు)
భగవాన్ పవిత్రం వాసుదేవః పవిత్రం శతధారగ్ం
సహస్రధారం అపరిమిత ధారం అచ్ఛిద్ర మరిష్ట మక్షయ్యం
పరమం పవిత్రం భగవాన్ వాసుదేవః పునాతు ॥

ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
అస్మిన్ దివసే ... గోత్రస్య ... శర్మణః మమ పితర ముద్దిశ్య ।
ప్రత్యాబ్దిక శ్రాద్ధం మయాకృతం ఇదం యధోక్తం యథా శాస్త్రానుష్ఠితం,
గయా శ్రాద్ధ ఫలధం । అక్షయ తృప్తికరం । భగవత్ప్రేరణంచ ।
భూయాదితి భవన్తో మహోన్తోను గృహ్ణంతు ।
తథాస్తు,. యథోక్తమస్తు ।
యథా శాస్త్రానుష్టితమస్తు।
గయా శ్రాద్ధ ఫలదమస్తు ।
అక్షయ తృప్తికరమస్తు ।
భగవత్ప్రేరణ నమస్తు । అన్న శేషః కిం క్రియతా ।
ఇష్టైః సహభుజ్యతాం ॥ (ఇతి ప్రతివచనమ్)
దాతారోనోభి వర్ధంతాం వేదాస్సంతతి రేవనః ।
శ్రద్ధాచనో మావ్య గమద్బహుమిదే యేం చనోస్తు ॥
అన్నంచ నోబహు భవేధతిధాం శ్చలభే మహి ॥
యాచితారశ్చవపన్తు మాచయాచిష్మంతం చివ ।

భోక్తారః

దాతారోవోభివదర్జతాం వేదా స్సంతతిరేవనః ।
శ్రద్ధాచనో మావ్యగమద్భవ మిదేయం చ నోస్తు ।
అన్నంచనో బహుభవేధతిధం శ్చలభధ్వం ।
యా చితారశ్చ వసన్తు మాచయాచధ్వం కంచన ॥
ఇతి ప్రతివచనం బ్రూయుః ॥

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
కర్తాబంధుబి స్సహ ప్రణయేత్ ॥

పితృ,పితామహ,ప్రపితామహాః / మాతృ, పితామహీ, ప్రపితామహీనాం
అక్షయమితి పిత్రర్ధం జలం దత్వా

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
విశ్వేదేవ విష్ణోర్హస్తే జలందత్వా ।
అక్షయమితి అక్షతాంచ దత్వా ।
అస్త్వక్షయమితి ప్రతివచనం ॥
ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
వాజే వాజే ఉతవాజినోనో ధనేషు విప్రామృతా ఋుతజ్ఞాః ॥
అస్య మధ్వ పిబతమాదయధ్వం ।
తృప్తా యాతపదాభిర్దే వయానైః ॥

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
దేవేభ్యో నమః

ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
సంకర్షణ స్వరూప
అస్మత్ పితృ, పితామహ, ప్రపితామహేభ్యో నమః /
అస్మన్మాతృ, పితామహీ, ప్రపితామహీనాం నమః
శ్రాద్ధ సంరక్షక శ్రీవిష్ణవే నమః

ప్రాచీనావీతి ః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
దేవతాభ్య పితృభ్యశ్చ మహాయోగీచ్య ఏవచ ।
నమ స్వధాయై,స్వాహాయై నిత్యమేవ నమో నమః

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
ప్రణమ్య ।

స్వదత్త స్వధియా స్వార్థం స్వస్మిన్న్యస్యతిమాం స్వయం ।
శ్రీమన్నభీష్ట వరదత్వామస్మి శరణం గతః ।
ఏతద్ధే హావసానే మాం త్వత్పాదం ప్రాపయస్వయం ।
త్వచ్ఛేషత్వే సిథరధియంత్వత్ప్రాప్తైక ప్రయోజనం ।
నిషిద్ధకామ్య రహితం కురుమాం నిత్య కింకరం
దేవీ భూషణ హేత్యాది జుష్టస్య భగవం స్తవ ।
నిత్యం నిరపరాదేషు కైంకర్యేషు నియుంక్ష్వమాం ॥
మాం మదీయం చ నిఖిలం చేతనాచేతనాత్మకం ।
స్వ కైంకర్యోపకరణం వరద స్వీకురుస్వయం
త్వం కరక్షస్య మత్వమేవ కరుణాకర
న ప్రవర్తయా పాపని ప్రవృత్తాని నివర్తయ ।
అకృత్యానాంచ కరణం కృత్యానాం వర్జనంచమే ॥
క్షమస్వ నిఖిలం దేవ ప్రణతార్తి హరప్రభో ॥
శ్రీమన్నియత పంచాంగం మద్రక్షణభరార్పణం ।
అచీకరత్స్వయం స్వస్మిన్నతోహమిహ నిర్భరః ॥
శ్రీమన్నిఖిలం దేవ ప్రణతార్తి హర ప్రభో
సంసారావర్తవేగ ప్రశమన శుభకృద్దేశిక ప్రేక్షితోహం
సంత్యక్తోన్యై రూపాయై రనుచితచరితేప్పద్య శాంతాభి సంధిః
నిశ్వంకస్తత్త్వ దృష్ట్యా నిరవధిక దయం ప్రాప్య సంరక్షకంత్వాం
న్యస్యత్వత్పాదపద్మే వరదనిజభరం నిర్భరో నిర్భయోస్మి
న్యాసదశకం ముగిసినది.
కౌసల్య సుప్రజారామ పూర్వా సంధ్యా ప్రవర్తతే ।
ఉత్తిష్ఠ నరశార్దూల కర్తవ్యం దైవమాహ్నికం ।
ఉత్తిష్టోత్తిష్ఠ గోవింద ఉత్తిష్ఠ గరుడధ్వజ ।

ఉత్తిష్ఠ కమలాకాంత త్రైలోక్యం మంగళం కురు ॥
మాతస్సమస్త జగతాం మధుకైటభారే ।
ర్వక్షో విహారిణి మనోహర దివ్య రూపే
శ్రీ స్వామిని శ్రితజన ప్రియ దానశీలే ।
శ్రీ వేంకటేశ దయితే తవ సుప్రభాతం ॥
తవ సుప్రభాత మరవింద లోచనే ।
భవతు ప్రసన్న ముఖ చంద్ర మండలే
విధి శంకరేంద్ర వనితాభి వందితే
వృషశైల నాథ దయితే దయానిధే ॥ అని సుప్రభాతము చెప్పవలెను
ఆసన మంత్రస్య పృథివ్యాః మేరు పృష్ఠ ఋషిః అని **(తలను)**
సుతలం చందః అని **(మూతిని)**
శ్రీ కూర్మో దేవతా అని (హృదయమును) స్పృశించవలెను
ఆసనే వినియోగః
అని ఉచ్చరించి పీట, చాప, దర్భాసనము, దర్భలు, వస్త్రము వీనిని నొక దానిని క్రింద వేసికొని చేతులు జోడించవలెను.
పృథ్వీత్వయా ధృతా లోకా విష్ణునాత్వం పురాధృతా ।
త్వంచధారయ మాం దేవి పవిత్రం కురుచా సనం
అని దానిపైన కూర్చుండి గాని నిలుచుండి గాని చేతులు జోడించవలెను.
శ్రీమాన్ వేంకట నాధార్య కవితార్కిక కేసరీ
వేదాంతాచార్య వర్యోమే సన్నిధత్తాం సదాహృది ॥
లక్ష్మీనాథ సమారంభాం నాథ యామున మధ్యమాం ।
అస్మదాచార్య పర్యంతాం వందే గురు పరం పరాం ॥
చక్రాంకన మంత్రోపదేశ గురు ధ్యాన శ్లోకములను అను సంధించవలెను

ఉత్తరాపోశనమ్
భగవత్తీర్థం విశ్వేదేవః పితృః విష్ణు స్థానేషు దత్వా ॥
విశ్వేదేవాః అమృతాపిధానమపి

ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
పితృ పితామహా ప్రపితామహాః /
మాతృ పితామహీ ప్రపితామహీనాం
అమృతాపిధానమసి
ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
విష్ణోరమృతాః పిధానమసి

ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
సర్వత్రా అమృతాపిధానమసి
తతః భోక్తారః । పాద ప్రక్షాళనం । హస్త శోధనం కుర్వాత్,
ద్వాదశ గండూషవాన్ కృత్వా ద్విరాచమేత్

కర్తా ప్రాచీనావీతి (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
(....) గోత్రస్య (....)శర్మణః మమ పితుః ప్రత్యాబ్దీక శ్రాద్ధే ।
సంకర్షణ స్వ అస్మత్పితృ, పితామహ, ప్రపితామహాః ఇదవస్తాంబూలం

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
ఇయం చ దక్షిణాః విశ్వేదేవేభ్యః విష్ణవేచ ।
తాంబూల దక్షిణాంచ దత్వా ॥

ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
(...) గోత్రస్య (....) శర్మణః మమ పితుః ప్రత్యాబ్దీక శ్రాద్ధే,

ఓం మధువాతా ఋతాయతే మధుక్షరన్తి సిన్ధవః ।
మాధ్వీర్నస్స్వంతోషధీః ॥ మధునక్తముతోషసి మధుమత్పార్థివగ్ం రజః ।
మధుద్యౌరస్తునః పితాः మధుమాన్నో వనస్పతిః
మధుమాగ్ం అస్తుసూర్యः మాధ్వీర్గావో భవన్తునః ।
ఓం మధు మధు మధు ఇతి ఉక్త్వా

ఉపవీతిः (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
విశ్వేదేవాः । మధు మధు సంపన్నం అస్తు సంపన్నమితి ప్రవచనం)
విశ్వేదేవాः తృప్తాస్థ తృప్తాస్మ ॥ (ఇతి ప్రతివచనం)

ప్రాచీనావీతిः (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
వసురాదిత్య స్వరూపాన్
అస్మత్పితృ, పితామహ, ప్రపితామహాः /
అస్మన్మాతృ, పితామహీ, ప్రపితామహీనాం /
మధు మధు సంపన్నం అస్తు సంపన్నమ్ (ఇతి ప్రతివచనం)
అస్మత్ పితృः పితామహ, ప్రపితామహాः
అస్మన్మాతృ, పితామహీ, ప్రపితామహీనాం /
తృప్తాస్థ / తృప్తాస్మ (ఇతి ప్రతివచనం)

ఉపవీతిः (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
శ్రాద్ధ సంరక్షక శ్రీమహావిష్ణోः మధు మధు సంపన్నం ।
అస్తు సంపన్నమితి ప్రతివచనమ్
శ్రీ మహా విష్ణో తృప్తిసి ।
తృప్తోస్మితి (ప్రతివచనమ్)

యస్యా భవత్ భక్తా జనార్తి హంతుः ।
పితృత్వం అన్యేషు అవిచార్య తూర్ణం ।
స్తంభే అవతారస్తం అనన్య లభ్యం ।
లక్ష్మీ నృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥
అస్మద్గురుభ్యో నమः। అస్మత్ పరమ గురుభ్యో నమः।అస్మత్సర్వ గురుభ్యో నమः ।
శ్రీమతే వేదాంత గురవే నమः । శ్రీమతే రామానుజాయ నమः ।
శ్రీపరాంకుశ దాసాయ నమः । శ్రీమద్యామున మునయే నమः ।
శ్రీరామ మిశ్రాయ నమः । శ్రీ పుండరీకాక్షాయ నమः ।
శ్రీమన్నాథమునయేనమः । శ్రీమతే శఠకోపాయ నమः ।
శ్రీమతే విష్వక్సేనాయ నమः । శ్రీయై నమः । శ్రీధరాయ నమः ॥
అస్మద్దేశికమస్మదీయ పరమాచార్యా నశేషాన్ గురూన్
శ్రీమలక్ష్మణయోగిపుంగవ మహాపూర్ణౌ మునిం యామునం ।
రామం పద్మ విలోచనం మునివరం నాథం శఠద్వేషిణం
సేనేశం శ్రియ మిందిరా సహచరం నారాయణం సంశ్రియే ॥
అని గురుపరంపర ననుసంధించవలెను.
శ్రీరంగనాథ శఠకోప యతీన్ద్ర దృష్టం
లక్ష్మీనృసింహ శరజిత్గురుణైక పాత్రమ్
శ్రీరంగవీర రఘురాట్ శఠకోపహృద్యం
వేదాన్తదేశిక యతీన్ద్రమహం ప్రపద్యే ॥
శ్రీమత్ శ్రీవణ్ శఠకోప శ్రీవేదాంతదేశిక యతీన్ద్ర మహాదేశికాయ నమः
శ్రీమద్రంగశఠారి సంయమివరాల్లబ్ధాగమాన్తద్వయమ్
శ్రీమద్వీర రఘూద్వహాద్య శరజిత్పాదారవిన్దాశ్రయమ్ ।
శ్రీమద్వేద వతంసదేశికయతేः కారుణ్య వీక్షాస్పదమ్
సేవే రంగధురీణ శాసనవశం నారాయణం యోగినమ్ ॥
శ్రీమతే శ్రీలక్ష్మీనృసింహ దివ్యపాదుకాసేవక శ్రీవణ్ శఠకోప శ్రీనారాయణ
యతీన్ద్ర మహాదేశికాయ నమः

వేదాంత దేశిక యతీంద్ర కటాక్ష లబ్ధ
త్రయ్యంతసార మనవద్య గుణమ్ బుధాగ్ర్యమ్
నారాయణాద్య యతిధుర్య కృపాభిషిక్తమ్
శ్రీరంగనాథ యతిశేఖర మాత్రయామః
శ్రీమతే శ్రీవణ్ శఠకోప శ్రీరంగనాథ యతీంద్ర మహాదేశికాయ నమః
అస్య శ్రీమద్ధష్టాక్షర మహామంత్ర బదరికాశ్రమవాసీ
శ్రీమన్నారాయణ ఋషిః అని తలను
దేవీ గాయత్రీ చందః అని మూతిని
పరమాత్మా శ్రీమన్నారాయణో దేవతా అని హృదయమును స్పృశించి చేతులు జోడించవలెను.
ఆం బీజం, । అయశక్తిః మమ కీలకం ।
హ్రీం కవచం । ఐం అస్త్రం బుద్ధిస్తత్వం
శుక్లాదిర్వర్ణః ఉదాత్తాది స్స్వరః శ్రీవైకుంఠ క్షేత్రం జీవ పరమాత్మవో
స్స్వ స్వామిభావ స్సంబంధః శ్రీ భగవదారాధనార్థే
శ్రీమదష్టాక్షర మంత్ర జపే వినియోగః
అని అనుసంధించి అష్టాక్షర మంత్రముతో హస్తశుద్ధి చేసికొనవలెను.

కరన్యాసం

ఓం ఓం అంగుష్ఠాభ్యాం నమః
బ్రొటనవేలితో బ్రొటనవేలు మొదలు తాకవలెను
ఓం నమః తర్జనీభ్యాం నమః
బ్రొటనవేలితో చూపుడు వేలు మొదలు తాకవలెను
ఓం నారాయణాయ మధ్యమాభ్యాం నమః
బ్రొటనవేలితో మధ్యమవేలు మొదలు తాకవలెను
ఓం ఓం అనామికాభ్యాం నమః
బ్రొటనవేలితో ఉంగరపువేలు మొదలు తాకవలెను

అహమన్న మన్న మదంతమద్మి ।పూర్వమగ్నేరహి దహత్యేన్నం ।
యత్తాహా సాతేహముత్తరేషు । యాత్తమస్యపశవస్సు జంభం ।
పశ్యంతి ధీరాః । ప్రచదంతిపాకాః । జహామ్యన్యన్న జహామ్యన్నం ।
అహిమన్నం వశమిచ్చరామి । సమానమర్ధం పర్యేమిభుంజత్ ।
కోపామన్నం మనుష్యాదయేత ।
పరాకే అన్నం సిహితం లోకపీతిత్ ।
విశ్వేద్దేవైః పితృభిర్ఘృప్తమన్న యదద్యతే
లుప్యతేయత్సరోప్యతే శతతమాసా
తనూర్మే బభూవ మహాన్తైచరూస
కృదుగ్దేవన స్రావిధంచ పృశ్నిపృధివీం చపాకం ॥
తత్సపిబంతివమివంతి వేధసః నైతద్భూయోభవతి నోకనీయః ।
అన్నప్రాణిమన్న మపావమోహుః।
అన్నం మలిత్యం తము జీవాతు మాహుః ।
అన్నం బ్రాహ్మణోజరసం వదన్తి అన్నమాహి ప్రజననం ప్రజానాం ।
మోఘుమన్నం విన్దతే అప్రచేతాః ।
సత్యం బ్రవీమి వదయిత్సదస్య ।
నార్యమణం స్రష్యతి నో సఖాయం కేవలాఘో భవతి కేవతాది ।
అహం మేఘుస్తనయన్వషజనస్మి ।
మామిదం త్వహమద్ధ్యు నాన్ అహగ్ం సదమలితోభవామి ।
మదాదిత్యాది సర్వేతపన్తి
(సావుకాశమును బట్టి శ్రద్ధను బట్టి చెప్పవలెను)
స్వామినః భగవన్నివేదితేషు, పదార్థేషు కిమపేక్షితం, పృష్ఠా స్వామినః
తీర్థం ప్రసాదం ఇదివాపృష్ఠే సకలం సంపూర్ణం ఇతితైః ప్రత్యుక్తైః ।
మధుత్రయం జపిత్వా

ఓం శ్రద్ధాయాముదానే నివిష్టోఽమృతం జుహోమి

శివోమావిశా ప్రదాహాయ॥అన్నస్య ఉత్తరభాగే ॥ ఓం ఉదానాయ స్వాహా ॥

ఓం శ్రద్ధాయాగ్ం సమానే నివిష్టోఽమృతం జుహోమి ।

శివోమావిశా ప్రదాహాయ । అన్నమధ్యే ॥ ఓం సమానాయ స్వాహా ॥

ఓం బ్రహ్మణిమ ఆత్మాఽమృతత్వాయ,

ఇతి బ్రాహ్మణాన్ ఆత్మానంచ సమీక్ష్యః ॥

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)

ప్రాణానాయమ్య । యానికానిచ రక్షోఘ్నాన్ వైష్ణవాన్ ।

అన్యాంశ్చ పితృసూక్తాన్ । ఇతి హాసాదీన్ ..... భవతో భుంజావాన్ ।

యావచ్ఛక్యం శ్రావయిష్యే । శ్రావయేతి (ప్రతి వచనం)

పరాంకుశ పరకాలాదివత్ ॥ యూయమాగతాః । యుష్మదనుగుణ పదార్థాః

న మయా సంపాదితాః సంపాదితేషు పదార్థేషు ।

భగవన్నివేదితేషు యద్యదభీష్టం తత్తదానాయ్య యధారాత్రౌ క్షున్నిజాయత।

తధా భుక్త్వావయం సంరక్షణీయాః । గాయత్రీ దశవారం జపిత్వా

ఓం మధువాతా ఋతాయతే మదుక్షరంతి సింధవః

మాధ్వీర్నస్సంతోషధీః । మధునక్తము తోషసి । మధుమత్పార్థివగ్ం రజః ।

మధుద్యౌరస్తునః పితా । మధుమాన్నో వనస్పతిః మధుమాగ్ం అస్తుసూర్యః

మాధ్వీర్గావో భవన్తునః

ఓం మధు మధు మధు స్వామినః యధాసుఖం జుషద్వం ।

ఇత్యుక్త్వా కర్తా అనవేక్షమాణో భోజయేత్ ।

పురుషసూక్తాదీని శ్రావయేత్ ॥

ఓం నమః కనిష్ఠికాభ్యాం నమః

బ్రొటనవేలితో చిటికెన వేలు మొదలు తాకాలి

ఓం నారాయణాయ కరతలకరపృష్ఠాభ్యాం నమః

అంగన్యాసం

ఓం జ్ఞానాయ హృదయాయ నమః

కుడి అరచేతితో హృదయంను స్పర్శించాలి

ఓం నమః ఐశ్వర్యాయ శిరసే స్వాహా

కుడి అరచేతితో శిరస్సును స్పర్శించాలి

ఓం నారాయణాయశక్త్యై శిఖాయై వౌషట్

కుడి అరచేతితో శిఖను స్పర్శించాలి

ఓం ఓం బలాయ కవచాయహుం

కుడి అరచేతితో కవచమును స్పర్శించాలి

ఓం నమః తేజసే నేత్రాభ్యాం వౌషట్

కుడి అరచేతితో కన్నులను స్పర్శించాలి

ఓం నారాయణాయ వీర్యాయా ఫట్

కుడి చేతితో ఎడమ చేతిని చాచవలెను.

ఓం భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః ॥

అని అంగన్యాస కరన్యాసములు చేసి చేతులు జోడించవలెను.

కూర్మాదీన్ దివ్యలోకాన్ తదను మణి మయం మంటపం తత్రశేషం ।

తస్మిన్ ధర్మాది పీఠం తదుపరికమలం చామర గ్రాహిణీశ్చ ।

విష్ణుం దేవీర్వి భూషాయుధ గణ ముఖగం పాదుకే వైనతేయం ।

సేనేశం ద్వారపాలాన్ కుముద ముఖ గణాన్ విష్ణు భక్తాన్ ప్రపద్యే ॥

సవ్యం పాదం ప్రసార్య శ్రిత దురిత హరం దక్షిణం కుంచయిత్వా ।

జానున్యాధాయ సవ్యే తరమితర భుజం నాగభోగే నిధాయ ।

పశ్చాద్బాహుద్యంన ప్రతిభటశమనే ధారయన్ ।

శంఖ చక్రే దేవీ భూషాది జుష్టా జనయతు జగతాం శర్మ వైకుంఠ నాథః ॥

యదంతస్థ మశేషేణ వాఙ్మయం వేద వైదికం ।
తస్మై వ్యాపక ముఖ్యాయ మంత్రాయ మహతే నమః ॥
అని ధ్యానించి యథాశక్తి మూలమంత్రమును జపించవలెను.
మానసిక పూజా
హృన్నాళీకే విభాంత హృదయగశిఖినో మధ్యగే
భద్రపీఠే శంఖం చక్రం గదాంచా భయమపి దధతం
పాణిపద్మైశ్చతుర్భిః మౌళి శ్రీవత్సపీతాంబరమణి
తులసీహార కేయూర ముఖ్యైః భాంతం భూషా విశేషైః ॥
మమ హృది కలయే మేఘురమ్యం రమేశం
సౌవర్ణే దివ్య పాత్రే మణిగణఖచితే గోఘృతాక్తాన్
సుపక్వాన్ భక్ష్యాన్ భోజ్యాంశ్చ లేహ్యాన్ పరమమహి
హవిశ్శేష్య మన్నం నిధాయ । నానాశా కైరుపేతం
సుదధి మధు ఘృత క్షీర పానీయ యుక్తం తాంబూలం చ
త్మయాగే ప్రతి దివస మహం మానసంకల్పయామి ॥
భగవన్ పుండరీకాక్ష హృద్యాగంతు మయాకృతం ।
ఆత్మసాత్కురు దేవేశ బాహ్యేత్వాం సమ్యగర్చయేత్ ॥ అని ప్రార్థించి
సన్నిధియందలి విగ్రహమూర్తులను ప్రత్యేకముగా ఆహ్వానము చేసి
ఆత్మనః వామభాగే (ఎడమ) ।
పూర్ణకుంభం దక్షిణతః (కుడి)। పూజాద్రవ్యాణి నిధాయ
దక్షిణహస్తేయం ఇతి వాయు బీజం విలిఖ్య ।
యం వాయవే నమః శోషయామీతి కుంభే ప్రదర్శ్య
తత్రైవ (దక్షిణ హస్తే) రం ఇతి విలిఖ్య ।
రం అగ్నయే నమః దాహయా మీతి కుంభే ప్రదర్శ
వామహస్తే వం ఇతి విలిఖ్య ।

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
విష్ణుస్థానే హస్తే పరిషేచనమ్ ।
ఓం భూర్భువస్సువః । ఓం తథ్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి।
ధియో యోనః ప్రచోదయాత్ ॥
సత్యం త్వర్తేన పరిషించామి పున శుద్ధోదకమ్
శ్రీ శైలాదిక ముచ్చరన్ । భగవత్తీర్థం ।
ఆపోశనార్థం విశ్వేదేవాః పితృ విష్ణుస్థానేషు । దత్వా విశ్వేదేవాః
అమృతం భవతు । అమృతోపస్తరణమసి ।
ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
పితృ పితామహ ప్రపితామహాః అమృతం భవతు ।
అమృతోపస్తరణమసి
ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
శ్రాద్ధ సంరక్షక శ్రీమహావిష్ణోః అమృతం భవతు, అమృతోపస్తరణమసి
ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
సర్వత్ర అమృతం భవతు । అమృతోపస్తరణమసి స్వాహా ॥
ఓం శ్రద్ధాం ప్రాణే నివిష్టోఽమృతం జుహోమి
శివోమావిశా ప్రదాహాయ ॥అన్నస్యపూర్వ భాగే॥ ఓం ప్రాణాయ స్వాహా ॥
ఓం శ్రద్ధాం మపానే నివిష్టోఽమృతం జుహోమి
శివోమావిశా ప్రదాహాయ॥అన్నస్య దక్షిణభాగే ॥ఓం అపానాయ స్వాహా ॥
ఓం శ్రద్ధాం వ్యానే నివిష్టోఽమృతం జుహోమి
శివోమావిశా ప్రదాహాయ॥అన్నస్య పశ్చిమభాగే॥ ఓం వ్యానాయ స్వాహా॥

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
శ్రాద్ధ సంరక్షక స్వరూపీ
ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
సర్వాకారో భగవాన్. స ఏవ । శ్రీ జనార్ధన ప్రియతాం గయాయాం ।
అక్షయవటచ్ఛాటాయాయాం స్వసన్నిహిత స్వేష్టక్షేత్రే ।
నాయకీ సమేత శ్రీ (.....) స్వామి సన్నిధౌ
శ్రీవిష్ణుపాదే దత్తం గయాయాం దత్తం । ఇతి భుగ్నేవిక్షిపేత్ ॥
ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
గయ గయ గయా శ్రాద్ధం, గయాశ్రాద్ధం, అక్షయవటో అక్షయవటః భోక్తారః
అంతర్యామి నివేదనం కుర్యం

పాత్ర పరిషేచనం

ఉపవీతి ః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
విశ్వేదేవస్థానే హస్తే పరిషేచనం ।
ఓం భూర్భువస్సువఃఁ । ఓం తథ్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి।
ధియోయోనఃఁ ప్రచోదయాత్ ॥
సత్యం త్వర్తేన పరిషించామి పున శుద్ధోదకమ్

ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
పితృస్థానే హస్తే పరిషేచనమ్ ।
ఓం భూర్భువస్సువఃఁ । ఓం తథ్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి।
ధియోయోనఃఁ ప్రచోదయాత్ ॥
సత్యం త్వర్తేన పరిషించామి పున శుద్ధోదకమ్

వం అమృతాయ నమఃఁ
స్థాపయామీతి కుంభే ప్రదర్శ్య ।
సురభి ముద్రాం ప్రదర్శ్య ।
అస్త్రమన్త్రేణ వీర్యాయ అస్త్రాయఫట్
రక్షాం కృత్వా మూలమంత్రేణ
ఓం నమో నారాయణాయ సప్తకృత్వోభిమన్త్రఃఁ (7 మార్లు)
భగవాన్ పవిత్రం వాసుదేవఃఁ పవిత్రం శతధారగ్ం సహస్రధారం
అపరిమిత ధారం అచ్ఛిద్ర మరిష్ఠమక్షయ్యం పరమం పవిత్రం
భగవాన్ వాసుదేవఃఁ పునాతు ॥ ఇతి పవిత్ర మంత్రేణ అభిమంత్ర్యాఃఁ
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ హస్తయోఃఁ అర్ఘ్యం పరికల్పయామి
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ పాదయోఃఁ పాద్యం పరికల్పయామి
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ ముఖే శుద్ధాచమనీయం పరికల్పయామి
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ స్నానీయం పరికల్పయామి
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ సర్వార్థతోయం శుద్ధోదక స్నానం పరికల్పయామి

❖ సాలగ్రామమైనచో ఆవాహనము అవసరము లేదు. తదుపరి తన కుడి వైపున పూజాద్రవ్యాలను ఎడమవైపు తీర్థకలశమును దానిని తీర్థముతో నింపి దానిలో సుగంధద్రవ్యాలైన యాలకులు, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, తులసీ పుష్పాదులను చేర్చి తన ఎదుట తట్టలో దేవుడున్న దిక్కునే తూర్పుగా భావించి ఆగ్నేయ దిక్కులో ప్రదక్షిణ క్రమముగా అర్ఘ్య, పాద్య, ఆచమనీయ, స్నాన పాత్రలను కేంద్రస్థానమున శుద్ధోదక పాత్రను ఉంచి వానిని పూర్వోక్త క్రమముగా తీర్థముతో నింపి మూలమంత్రముతో నభిమంత్రించి చేతులు జోడించి ముందువలె ఉంచాలి.

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ అర్ఘ్యం, పాద్యం, ఆచమనీయం, స్నానీయం సర్వార్థతోయంచ పరికల్పయామి.

అని సంకల్పించి ఉద్ధరిణెతో అర్ఘ్యజలమును తీసుకొని దానిని తులసీదళమును గాని పుష్పమును గానీ ఆ ఉద్ధరిణెతో ఎడమ హస్తము నందుంచుకొని కుడిహస్తముతో మూసి మూలమంత్రముతో నభిమంత్రించి దానియందు విరజానదిని క్రింది విధముగా ఆవాహన చేసి

విం విరజాయై నమః, (3 సార్లు పఠించవలెను)

హేవిరజ ఆగచ్ఛ । (5 సార్లు పఠించవలెను)

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ । (8 సార్లు) పఠించి అభిమంత్రించవలెను.

ఆ తీర్థముతో భగవంతుని పూజాద్రవ్యములను తుదిలో తనను ప్రోక్షించుకొనవలెను.

గురునావాహ్యే । అభ్యర్చ్య । ప్రణమ్య ॥

గురవస్తదీయ గురవో దిశన్తు మమసాధ్యనుగ్రహం

యుస్మదువజనిత శక్తి మతిరహం హరిమర్చయామి గత భీఃప్రసీదతః ॥

ఇతి ప్రార్థ్య । అనుజ్ఞాం లబ్ధ్వా । తతః ప్రణమ్య । అంజలి బద్ధ్వాః ।

మూలమంత్రేణ భగవతే స్వాత్మానం నివేద్య,

భగవన్ త్వదారాధనాయ మామనుజానాహి ఇతి అనుజ్ఞాప్య,

భగవతే మంత్రాసనాయ నమః మంత్రాసనం సమర్పయామి

అని ఒక తులసీదళమునో, పుష్పమునో స్వామి ఆస్థానమున చేర్చవలెను.

పాదుకాభ్యాం నమః ఇతి పాదుకే సమర్ప్య (2 పుష్పాలను సమర్పించవలెను)

మంత్రాసన సమర్పణము

అనగా మూలమంత్రముతో నభిమంత్రించి నవరత్న ఖచిత దివ్య సింహాసనమును భగవంతుని వేం చేపు చేసినట్లు భావించి ఘంటానాదము చేయుచూ వుద్ధరిణెతో అర్ఘ్యజలమును తీసుకొని

మమ పితుః/మాతుః ప్రత్యాబ్దిక శ్రాద్ధే । శాద్ధ సంరక్షక

శ్రీ మహావిష్ణోర్దేవతాః శంఖ చక్రగదాధరాయ లక్ష్మీసమేతాయ

శ్రాద్ధ సంరక్షక శ్రీ మహావిష్ణవే ।

ఏతత్తే హవ్యం । సవ్యంజనం సపరికరంచ ।

బ్రాహ్మణస్త్వాహవనీయార్ధే తత్సర్వం గయేయం భూర్గధాధరో భూత్వా

హవ్యం చ బ్రహ్మ అహంచ బ్రహ్మ సువర్ణమయం పాత్రం ।

అక్షయవట చ్ఛాయాయం । స్వేష్టక్షేత్రే నాయకీ సమేత

శ్రీ (.....) స్వామి సన్నిధౌ విష్ణుపాదే దత్తం । గయాయాం దత్తం

ఇతి దేవతీర్థేన తులసీ గంధ సహితం యవోదకం పాత్రమూలే దద్యాత్

శ్రాద్ధ సంరక్షక శ్రీమహావిష్ణవ ఇదం నమమ ॥

ప్రాచీనావీతి ః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)

దేవ పితృమధ్యే సమిష్ఠిదానార్థం కూర్చేనప్రోక్ష్య ।

దక్షిణాగ్రం త్రిదర్భకలిత భుగ్నం భౌమౌనిధాయ ।

తిలాక్షతదర్భ తులసీదళాని గృహీత్వా ॥

యజ్ఞేశ్వరో హవ్య సమస్త కవ్య భోక్తా వ్యయాత్మా హరిరీశ్వరో త్రా

తత్సన్నిధానా దపయాంతుః సద్యోరక్షాంస్య । శేశాన్యసురాశ్చ సర్వే ।

ఏకోవిష్ణుర్మహద్భూతం పృథక్ భూతాన్యనేకశః

త్రీన్లోకాన్వాప్య భూతాత్మ భుక్తే విశ్వభుగవ్యయః

అనేన మమ పితుః ప్రత్యాబ్దిక శ్రాద్ధారాధనేన భగవాన్ సర్వాత్మకః ॥

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)

విశ్వేదేవరూపీ

ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)

వసురాదిత్య స్వరూపాన్ అస్మత్పితృ పితామహ ప్రపితామహాః స్వరూపి

వసురాదిత్య స్వరూపాన్ అస్మన్మాతృ పితామహీ ప్రపితామహానాం స్వరూపి

(....) గోత్రస్య (....) శర్మణః ।
మమ పితుః ప్రత్యాబ్దీక శ్రాద్ధే । శాద్ధ సంరక్షక శ్రీ మహావిష్ణోర్దేవతాః
శంఖ చక్రగదాధరాయ లక్ష్మీసమేతాయ శ్రాద్ధ సంరక్షక శ్రీ మహావిష్ణవే ।
ఏతత్తే హవ్యం । సవ్యంజనం సపరికరంచ ।
బ్రాహ్మణ స్వాహనీయార్ధే తత్సర్వం గయేయం భూః గధాధరో భోక్తా
హవ్యం చ బ్రహ్మ అహంచ బ్రహ్మ సువర్ణమయం పాత్రం ।
అక్షయ వట చ్ఛాయాయం । స్వేష్టక్షేత్రే నాయకీ సమేత
శ్రీ (.....) స్వామి సన్నిధౌ విష్ణుపాదే దత్తం ।
గయాయాం దత్తం ఇతి దేవతీర్థేన తులసీ గంధ సహితం
యవోదకం పాత్రమూలే దద్యాత్
శ్రాద్ధ సంరక్షక శ్రీమహావిష్ణవ ఇదం నమమ ॥
విష్ణుస్థానే
ఓం భూర్భువస్సువః ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి ।
ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ।
దేవ సవితుః ప్రసువ । ప్రదక్షిణం పరిషిచ్య ।
హస్తే శుద్ధోదకం ప్రదాయ ।
పృధివీతే పాత్రం ద్యౌరసిధానం బ్రహ్మణస్త్వాముఖే జుహోమి ।
బ్రాహ్మణానాం త్వాప్రాణా పానయోర్జుహోమ్యక్షిత మపి మైషాంక్షేష్ఠా ।
అముత్రాస్మిన్ లోకే ।
ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే త్రేదానిదధేపదం ।
సమూఢమస్యపాగ్ం సురే । స్వాహా ॥ విష్ణో హవ్యం రక్షస్వ
..... గోత్రస్య .....శర్మణః అస్మత్పితుః ప్రత్యాబ్దీక శ్రాద్ధే (తండ్రి)
..... గోత్రాయా.....దాయినాం అస్మన్మాతృ ప్రత్యాబ్దీక శ్రాద్ధే (తల్లి)

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి (1 సారి)
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి (2 సార్లు)
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ ముఖే శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి(3 సార్లు)
ఉపచారోచిత పదార్థము లభ్యము కానపుడు ఆయా ఉపచారాలన్నిటిని సర్వార్థతోయముతో సమర్పించవలెను.
అన్ని ఉపచారాలను ఘంటానాద పూర్వకముగానే సమర్పించాలి.
భగవంతునికి ఏ ఉపచారము సమర్పించినను శ్రీభూనీళాదేవీ సమేతముగానే ముఖ ప్రక్షాళన పాద్యాచమనీయములను దంతధావన గండూష ముఖ ప్రక్షాళన పాద్యాచమనములను సమర్పించి పాదుకలను అర్చించి స్నానాసనమునకు ఆహ్వానించవలెను.

స్నానాసన సమర్పణము

స్నానకాల స్త్వయంప్రాప్తః తవేచ్ఛావర్తతేయది ।
అభ్యంజయిత్వా దేవేశ, సుస్నానం కర్తుమర్హసి ।
స్ఫుటీకృతం మయాదేవ, ఇదం స్నానాసనం మహత్ ।
ఆసాదయాతు స్నానార్థం మదనుగ్రహకామ్యయా ॥
అభిషేకమునకై భగవంతుని స్నపనపాత్రలో అనగా
అభిషేకార్థమగు ఒక పెద్ద పాత్రలో
సమస్థ పరివారాయ సర్వదివ్య మంగళ విగ్రహాయ
శ్రీమతే నారాయణాయ నమః స్నానాసనం సమర్పయామి అని
వేంచేపు చేసి అర్ఘ్య, పాద్యాదులను ఇచ్చి పురుషసూక్తముతో అవకాశము లేనిచో మూలమంత్రముతో అభిషేకమును సమర్పించవలెను.

హరిః ఓం తచ్ఛంయోరా వృణీమహే । గాతుం యజ్ఞాయ । గాతుం యజ్ఞపతయే ।
దైవీ స్వస్తిరస్తు నః స్వస్తిర్మానుషేభ్యః ఊర్ధ్వం జిగాతు భేషజమ్ । శం నో అస్తు ద్విపదే
శం చతుష్పదే । ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః ॥

ఓం సహస్రశీర్షా పురుషః । సహస్రాక్షః సహస్రపాత్ ।
స భూమిం విశ్వతో వృత్వా । అత్యతిష్ఠ ద్దశాఙ్గులమ్ ॥ ౧

పురుష ఏవేదగ్ం సర్వమ్ । యద్భూతం యచ్చ భవ్యమ్
ఉతామృతత్వస్యేశానః । యదన్నే నాతిరోహతి ॥ ౨

బ్రాహ్మణోస్య ముఖమాసీత్ । బాహూ రాజన్య కృతః ।
ఊరూ తదస్య యద్వైశ్య । పద్భ్యాగ్ం శూద్రో అజాయత ॥ ౩

చంద్రమా మనసో జాత । చక్షో స్సూర్యో అజాయత ।
ముఖాదింద్ర శ్చాగ్నిశ్చ । ప్రాణాద్వాయు రజాయత ॥ ౪

నాభ్యా అసీదంతరిక్షమ్ । శీర్ష్ణో ద్యౌ స్సమవర్తత ।
పద్భ్యాం భూమిర్ధిశశ్రోత్రాత్ । తథా లోకాగ్ం అకల్పయన్ ॥ ౫

వేదాహ మేతం పురుషం మహాంతమ్ । ఆదిత్యవర్ణం తమసస్తు పారే ।
సర్వాణి రూపాణి విచిత్య ధీరః । నామాని కృత్వాఽభివదన్ యదాస్తే ॥౬

ధాతా పురస్తాద్యముదాజహార । శక్రః ప్రవిద్వాన్ ప్రదిశ శ్చతస్రః ॥
తమేవం విద్వా నమృత ఇహ భవతి । నాన్య పన్థా అయనాయ విద్యతే ॥౭

పితృ పితామహ ప్రపితామహేభ్యః । ఇదమిదకవ్యం । (తండ్రికి)/
మాతృ, పితామహి, ప్రపితామహానాం । ఇదమిదకవ్యం । (తల్లికి)
అమృతస్వరూపం అతృప్తేర్ధత్తం దాస్యమానం ।
పరివిష్టం । పరివేష్యమాణం చ స్వాహా హోవ్యం నమః నమమ ।
ఇతి శ్రీతులసీ గంధ సహితం తిలోదకం పాత్రమూలే దద్యాత్
గయాయాం అక్షయవటచ్ఛాయాయాం స్వేష్టక్షేత్రే నాయకీ సమేత
శ్రీ (.....) స్వామి సన్నిధౌ శ్రీ విష్ణుపాదే దత్తం । గయాయాం దత్తం
పితృ పితామహ ప్రపితామహేభ్యః । ఇదం నమమ ॥ (తండ్రికి)/
మాతృ పితామహీ ప్రపితామహీనాం । ఇదం నమమ ॥ (తల్లికి)
ఉపవీతి ః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
ఇతి శ్రీతులసీ గంధ సహితం తిలోదకం పాత్రమూలే దద్యాత్
గయాయాం అక్షయవటచ్ఛాయాయాం స్వేష్టక్షేత్రే నాయకీ సమేత
శ్రీ (.....) స్వామి సన్నిధౌ శ్రీ విష్ణుపాదే దత్తం । గయాయాం దత్తం
పితృ పితామహ ప్రపితామహేభ్యః । ఇదం నమమ ॥ (తండ్రికి)/
మాతృ పితామహీ ప్రపితామహీనాం । ఇదం నమమ ॥ (తల్లికి)
ఉపవీతి ః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
విష్ణుస్థానే ।
ఓం భూర్భువస్సువః ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి ।
ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ । దేవ సవితుః ప్రసువ ।
ప్రదక్షిణం పరిషిచ్య । హస్తే శుద్ధోదకం ప్రదాయ ।
పృధివీతే పాత్రం ద్యౌరసిధానం బ్రహ్మణస్త్వాముఖే జుహోమి ।
బ్రాహ్మణానాం త్వాప్రాణా పానయోర్జుహోమ్యక్షిత మసి
మైషాంక్షేష్మా । అముత్రాస్మిన్ లోకే ।
ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే త్రేదా నిదధేపదం
సమూఢమస్యపాగ్ం సురే । స్వాహా ॥ విష్ణో హవ్యం రక్షస్వ

స్వేష్టక్షేత్రే నాయకీ సమేత (.....) స్వామి సన్నిధౌ విష్ణుపాదే దత్తం ।
గయాయాం దత్తం । విశ్వేభ్యో దేవేభ్యః ఇదం నమః ।
ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
పితృస్థానే సవ్యంజాన్వాచ్య ।
ఓం భూర్భువస్సువః । ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి।
ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ॥ దేవసవితుః ప్రసువ ।
హస్తే శుద్ధోదకం ప్రదాయ । విశ్వేదేవ హస్తం గృహీత్వా ।
అప్రదక్షిణం పరిషిజ్య । హస్తే శుద్ధోదకం ప్రదాయ ।
ఓం పృథివీతే పాత్రం ద్యౌరపిధానం బ్రహ్మణస్త్వా ముఖే జుహోమి ।
బ్రాహ్మణానాంత్వా ప్రాణాపానయోర్జుహోమ్యక్షితమసిమైషాం క్షేష్మా ।
అముత్రాస్మిన్లోకే ।
ఓం ఇదంవిష్ణుర్విచక్రమే త్రేధానిదధేపదం । సమూఢమస్యపాగ్ంసురే స్వాహా
విష్ణో కవ్యం రక్షస్వ
..... గోత్రస్య .....శర్మణః అస్మత్పితుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే (తండ్రి)
..... గోత్రాయా.....దాయినాం అస్మన్మాతుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే (తల్లి)
వసురుద్రాదిత్య స్వరూపాన్ ।
అస్మత్పితృపితామహ ప్రపితామహాన్/అస్మన్మాతృ పితామహి, ప్రపితామహీనాం
దేవతాః ఏతద్వః కవ్యం । సవ్యంజనం సపరికరంచ ।
బ్రాహ్మణస్త్వాహనీయార్ధే తత్సర్వం గయేయం భూర్గదాధరో భూత్వా
అన్నంచ బ్రహ్మ । అహంచ బ్రహ్మ । భోక్తాచ బ్రహ్మ
రజితమయం పాత్రం। అక్షయవటచ్ఛాయేయం ।

యజ్ఞేన యజ్ఞమయజంత దేవాః తాని ధర్మాణి ప్రథమా న్యాసన్ ।
తేహ నాకం మహిమానస్సచన్తే ॥ యత్ర పూర్వే సాధ్యాస్సంతి దేవాః ॥౧౮
అద్భ్యస్సంభూత పృథివ్యై రసాచ్చ । విశ్వకర్మణస్సమవర్తతాధి ।
తస్య త్వష్టా విదధ ద్రూపమేతి ॥ తత్పురుషస్య విశ్వమాజాన మగ్రే ॥౧౯
వేదాహ మేతం పురుషం మహాంతమ్॥ ఆదిత్యవర్ణం తమసః పరస్తాత్ ।
తమేవం విద్వానమృత ఇహ భవతి ॥ నాన్యః పంథా విద్యతే ఽయనాయ ॥౨౦
ప్రజాపతిశ్చరతి గర్భే అంతః । అజాయమానో బహుధా విజాయతే ।
తస్య ధీరా పరిజానంతి యోనిమ్ । మరీచీనాం పద మిచ్ఛంతి వేధసః॥౨౧
యో దేవేభ్య ఆతపతి ।యో దేవానాం పురోహితః పూర్వో యో దేవేభ్యో జాతః।
నమో రుచాయ బ్రాహ్మయే । రుచం బ్రాహ్మం జనయంతః ॥
దేవా అగ్రే తదబ్రువన్ । యస్త్వైవం బ్రాహ్మణో విద్యాత్।తస్య దేవా అసన్ వశే । ౨౨
హ్రీశ్చతే లక్ష్మీశ్చ పత్న్యౌ । అహోరాత్రే పార్శ్వే । నక్షత్రాణి రూపమ్ ।
అశ్వినౌ వ్యాత్తమ్ ।ఇష్టం మనిషాణ।అముం మనిషాణ।సర్వం మనిషాణ । ౨౩

ఓం తచ్ఛంయోరావృణీమహే । గాతుం యజ్ఞాయ । గాతుం యజ్ఞపతయే ।
దైవీ స్వస్తిరస్తు నః స్వస్తిర్మానుషేభ్యః । ఊర్ధ్వం జిగాతు భేషజమ్ ।
శం నో అస్తు ద్విపదే। శం చతుష్పదే ।

ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః ॥

హిరణ్యవర్ణాం హరిణీం సువర్ణ రజతస్రజామ్ ।

చన్ద్రాంహిరణ్మయీాం లక్ష్మీ జాతవేదోమమావహ ॥

తాంమ ఆవహజాతవేదో లక్ష్మీ మనపగామినీమ్ ।

యాస్యాం హిరణ్యం విన్దేయం గామశ్వమ్పురు షానహమ్ ॥

అశ్వపూర్వాం రథమధ్యాం హస్తినాదప్రబోధినీమ్ ।

శ్రియందేవీ ముపహ్వయే శ్రీర్మాదేవీ జుషతామ్ ॥

కాంసోస్మి తాం హిరణ్యప్రాకారా మార్ద్రాం జ్వలన్తీంతృప్తాంతర్పయన్తీమ్ ।

పద్మేస్థితాం పద్మవర్ణాన్తామి హోపహ్వయే శ్రియమ్ ॥

చన్ద్రా మ్ప్రభాసాం యశసాజ్వలన్తీం శ్రియం లోకేదేవజుష్టాముదారామ్ ।

తామ్పద్మినీమీం శరణమహమ్ప్రపద్యే ఽలక్ష్మీర్మేనశ్యతాంత్వాం వృణే ॥

ఆదిత్యవర్ణే తపసోఽధిజాతో వనస్పతి స్తవవృక్షోథబిల్వః ।

తస్యఫలాని తపసానుదన్తు మాయా న్తరాయాశ్చ బాహ్యాఅలక్ష్మీః ॥

ఉపైతు మాందేవసఖః కీర్తిశ్చమణినాసహ ।

ప్రాదుర్భూతో స్మిరాష్ట్రే ఽస్మిన్కీర్తి మృద్ధిందదాతు మే ॥

క్షుత్పిపాసామలాం జ్యేష్ఠామలక్ష్మీ ర్నాశయామ్యహమ్ ।

అభూతి మసమృద్ధిఞ్చ సర్వాన్నిర్ణుదమేగృహాత్ ॥

పాత్ర పరిషేచనమ్

కర్తా ॥ ఉపవీతి ॥ (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)

విశ్వేదేవస్థానే ।

ఓం భూర్భువస్సువః । ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి।

ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ॥ దేవసవితుః ప్రసువ । ప్రదక్షిణం పరిషిచ్య।

హస్తే శుద్ధోదకం ప్రదాయ । విశ్వేదేవ హస్తం గృహీత్వా ।

ఓం పృథివీతే పాత్రం ద్యౌరపిధానం బ్రహ్మణస్త్వా ముఖే జుహోమి ।

బ్రాహ్మణానాంత్వా ప్రాణాపానయోర్జుహోమ్యక్షితమసిమైషాం క్షేష్మ ।

అముత్రాస్మిన్లోకే ।

ఓం ఇదంవిష్ణుర్విచక్రమే త్రేధానిదధేపదం । సమూఢమస్యపాగ్ంసురే స్వాహా

ఇత్యన్నే ద్విజాంగుష్ఠని వేశ్య ॥ విష్ణోహవ్యం రక్షస్య

..... గోత్రస్య .....శర్మణః అస్మత్పితుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే (తండ్రి)

..... గోత్రాయా.....దాయినాం అస్మన్మాతుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే (తల్లి)

పురూరవార్థక సంజ్ఞిక విశ్వేదేవా దేవతాః ఏతద్వో హవ్యం. సవ్యంజనం,

సపరికరంచ, బ్రహ్మణ స్వాహవనీయార్థే తత్సర్వం గయేయం భూర్గదాధరో

భూత్వా అన్నంచ బ్రహ్మ। అహంచ బ్రహ్మ। భోక్తాచ బ్రహ్మ। సువర్ణమయం

పాత్ర స్థితమక్షయవటచ్ఛాయేయం । విశ్వేభ్యో దేవేభ్యః । ఇదమిద హవ్యం ।

అమృత స్వరూపం। అ తృప్తేర్దత్తం । దాస్యమానం పరివిష్టం। పరివేష్యమాణంచ।

స్వాహా । హవ్యం నమః నమమ ॥

ఇతి తులసీగంధ సహితం యవోదకం దేవ తీర్థేనపాత్రమూలే దద్యాత్ ॥

గధాధర ప్రయతాం । గయాయాం । అక్షయవట చ్ఛాయాయాం

అన్నాద్వై ప్రజాః ప్రజాయంతే । యాఃకాశ్చ పృథివీగ్శ్రితాః । అథో అన్నేనైవజీవన్తి । అథైనదపియంత్యం తతః । అన్నగ్ంహి భూతానాం జ్యేష్ఠమ్। తస్మాత్సర్వౌషధముచ్యతే । సర్వంవై తేఽన్నమాప్నువంతి । యేఽన్నం బ్రహ్మోపాసతే। అన్నగ్ంహి భూతానాం జ్యేష్ఠమ్ । తస్మాత్సర్వౌషధముచ్యతే । అన్నాద్భూతాని జాయంతే । జాతాన్యన్నేనవర్ధంతే। అద్యతేఽత్తిచ భూతాని । తస్మాదన్నంతదుచ్యత ఇతి। తస్మాద్వా ఏతస్మాదన్నరసమయాత్।అన్యో ఽంతర ఆత్మా ప్రాణమయఃతేనైషపూర్ణః । సవాఏషపురుషవిధఏవ । తస్యపురుషవిధతాం అన్వయం పురుషవిధః। తస్యప్రాణఏవశిరః। వ్యానోదక్షిణః పక్షః । అపాన ఉత్తరః పక్షః। ఆకాశ ఆత్మా । పృథివీపుచ్ఛంప్రతిష్ఠా । తదప్యేషశ్లోకోభవతి ।

సహనావవతు । సహనౌభునక్తు । సహవీర్యంకరవావహై ।

తేజస్వినావధీతమస్తు మావిద్విషావహై । ఓం శాంతిశ్శాంతి శ్శాంతిః।

గన్ధద్వారాందురాధర్షా నిత్యపుష్టాజ్కరీషిణీమ్ ।

ఈశ్వరీగ్ం సర్వభూతానాం తామిహోపహ్వయే శ్రియమ్ ॥

మనసఃకామమాకూతింవాచస్సత్యమశీమహి ।

పశూనాం రూప మన్నస్య మయి శ్రీశ్శ్రయతాం యశః ॥

కర్థమేన ప్రజాభూతా మయిసమ్భవ కర్దమ ।

శ్రియం వాసయ మే కులేమాతంమ్పద్మ మాలినీమ్ ॥

ఆపస్స్రజన్తుస్నిగ్ధాని చిక్లీత వసమే గృహే ।

నిచదేవీంమా తరంశ్రియం వాసయ మేకులే ॥

ఆర్ద్రాంపుష్కరిణి మ్పుష్టిమ్పిన్గళా మ్పద్మమాలినీమ్ ।

చన్ద్రాం హిరణ్మయీంలక్ష్మీ ఞ్జాతవేదో మమావహ ॥

ఓం ఆర్ద్రాం యఃకరిణీం యష్టిం సువర్ణాం హేమ మాలినీమ్ ।

సూర్యాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీం జాతవేదో మమావహ ॥

తాంమ ఆవహజాతవేదో లక్ష్మీ మనపగామినీమ్ ।

యస్యాం హిరణ్యం ప్రభూతజ్గా వోదాస్యోశ్వాన్ విన్దేయమ్పురుషానహమ్ ॥

యశ్శుచిః ప్రయతో భూత్వాజుహుయా దాజ్య మన్వహమ్ ।

శ్రియఃపంచదశర్చంచ శ్రీ కామస్సతతం జపేత్ ॥

ఆనందః కర్దమశ్చైవ చిక్లీత ఇతి విశ్రుతాః ।

ఋషయః స్తేత్రయఃపుత్రా స్స్వయం శ్రీరేవదేవతా ॥

పద్మాననే పద్మఊరూ పద్మాక్షీ పద్మ సంభవే ।
త్వంమాం భజస్వ పద్మాక్షీయేన సౌఖ్యం లభామ్యహమ్ ॥
అశ్వదాయిచగోదాయి ధనదాయి మహాధనే ।
ధనం మే జుషతాం దేవీ సర్వకామార్థసిద్ధయే ॥
పుత్రపౌత్రధనం ధాన్యం హస్త్య శ్వాజావిగోరథమ్ ।
ప్రజానాం భవసి మాతా ఆయుష్మంతం కరోతు మామ్ ॥
చంద్రాభాం లక్ష్మీ మీశానాం సూర్యాభాం శ్రియమీశ్వరీమ్ ।
చంద్రసూర్యాగ్ని సర్వాభాం మహాలక్ష్మీ ము పాస్మహే ॥
ధనమగ్నిర్ధనం వాయుర్ధనం సూర్యోధనంవసుః ।
ధన మింద్రో బృహస్పతి ర్వరుణం ధనమశ్నుతే ॥
వైనతేయసోమం పిబ సోమం పిబతు వృత్రహా ।
సోమంధనస్య సోమినోమహ్యం దదాతు సోమినీ ॥
నక్రోధోనచ మాత్సర్యం నలోభా నాశుభామతిః ।
భవంతి కృతపుణ్యానాం భక్తానాం శ్రీసూక్తం జపేత్సదా ॥
వర్షంతు తేవిభావరిదివో అభ్రస్య విద్యుతః ।
రోహంతు సర్వబీజా న్యవబ్రహ్మద్విషోజహి ॥
పద్మప్రియే పద్మినిపద్మహస్తే పద్మాలయే పద్మ దళాయతాక్షి ।
విశ్వప్రియే విష్ణమనోనుకూలే త్వత్పాద పద్మంమయి సన్నిధత్స్వ ॥
యాసాపద్మసనస్థా విపులకటితటీపద్మ పత్రాయతాక్షీ ।
గంభీరావర్తనాభి స్తనభరనమితా శుభ్రవస్త్రోత్తరీయా ॥

ఆబ్రహ్మన్బ్రాహ్మణో బ్రహ్మవర్చసీ జాయతామిత్యాహ । బ్రాహ్మణ
ఏవ బ్రహ్మవర్చసం దధాతి । తస్మాత్పురా బ్రాహ్మణో బ్రహ్మవర్చస్య జాయత।
అస్మిన్రాష్ట్రే రాజన్య ఇషవ్యశ్శూరో మహారథో జాయతామిత్యాహ। రాజన్య
ఏవ శౌర్యం మహిమానం దధాతి । తస్మాత్పురా రాజన్యఇషవ్యశ్శూరో
మహారథోఽ జాయత । దోగ్ధ్రీధేనురిత్యాహ ।ధేన్వామేవ పయోదధాతి ।
తస్మాత్పురా దోగ్ధ్రీ ధేనురజాయత । వోఢానడ్వానిత్యాహ । అనడుహ్యేవ
వీర్యందధాతి । తస్మాత్పురో వోఢాఽ నడ్వానజాయత । ఆశుస్సప్తిరిత్యాహ ।
అశ్వ ఏవ జపం దధాతి । తస్మాత్పురాఽ శు రశ్వోఽ జాయత ।
పురంధిర్యోషేత్యాహ । యోషిత్యేవరూపందధాతి । తస్మాత్ స్త్రీ యువతిః
ప్రియా భావుకా । జిష్ణూరథేష్ఠా ఇత్యాహ । అహవై తత్ర జిష్ణూరథేష్ఠజాయతే।
యత్రైతేన యజ్ఞేన యజం తే । సభేయోయువేత్యాహ ।యోవై పూర్వ వయసీ।
స సభేయో యువా । తస్మా ద్యువాపుమాన్ప్రియో భావుకః । అస్య యజమానస్య
వీరోజాయతామిత్యాహ । ఆహ వై తత్ర యజమానస్య వీరో జాయతే ।
యత్రైతేన యజ్ఞేన యజం తే। నికామే నికామేనః । పర్జన్యో వర్షత్విత్యాహ।
నికామే నికామేహవై తత్ర పర్జన్యోవర్షతి । యత్రై తేన యజ్ఞేన యజం తే ।
ఫలిన్యోన ఓషదయఃపచ్యంతామిత్యాహ । ఫలిన్యోహవై తత్రౌషదయః పచ్యంతే।
యత్రై తేన యజ్ఞేన యజం తే । యోగక్షేమోనః కల్పతామిత్యాహ ।
కల్పతేహవై తత్ర ప్రజాభ్యో యోగక్షేమః । యత్రైతేన యజ్ఞేన యజం తే ।

చరతీత్యాహ । అసౌవా ఆదిత్య ఏకాకీ చరతి । తేజ ఏవా వరుంధే ।
కఉస్విజ్జాయతే పునరిత్యాహ । చంద్రమావై జాయతేపునః ।
ఆయురేవావరుందే । కిగ్గ్స్విద్ధిమస్యభేషజమిత్యాహ । అగ్నిర్వైహిమస్య భేషజం।
బ్రహ్మవర్చసమేవా వరుంధే । కిగ్గ్స్విదావపనం మహదిత్యాహ ।
అయంవైలోక ఆవపనం మహత్ । అస్మిన్నేవ లోకే ప్రతితిష్ఠతి ।
పృచ్ఛామిత్వా పరమంతం పృథివ్యా ఇత్యాహ । వేదిర్వై పరోఽంతః పృథివ్యాః।
వేదిమేవా వరుంధే । పృచ్ఛామిత్వా వృష్ణో అశ్వస్యరేత ఇత్యాహ ।
సోమో వై వృష్ణో అశ్వస్యరేతః । సోమపీథ మేవావరుంధే । పృచ్ఛామి వాచః
పరమం వ్యోమేత్యాహ । బ్రహ్మైవవాచః పరమం వ్యోమ । బ్రహ్మవర్చస
మేవావరుంధే ।

భోక్తారః

ఆబ్రహ్మన్బ్రాహ్మణో బ్రహ్మవర్చసీ జాయతామాస్మిన్రాష్ట్రే రాజన్య
ఇషవ్యశ్శూరో మహారథో జాయతాం దోగ్ధ్రీ ధేనుర్వోఢా నడ్వానాశు స్సప్తిః
పురంధిర్యోషా జిష్ణూ రథేష్ఠా స్సభేయో యువాఽస్య యజమానస్య
వీరోజాయతాం నికామే నికామేనః పర్జన్యో వర్షతు ఫలిన్యోన ఓషధయః
పచ్యంతాం యోగక్షేమోనః కల్పతామ్ ।

లక్ష్మీర్దివ్యైర్గజేంద్రైర్మణిగణఖచితై స్స్నాపితా హేమకుంభైః ।
నిత్యం సా పద్మహస్తా మమ వసతు గృహే సర్వమాంగళ్యయుక్తా ॥
లక్ష్మీంక్షీరసముద్రరాజతనయాం శ్రీరంగధామేశ్వరీమ్ ।
దాసీ భూతసమస్త దేవవనితాం లోకైకదీపాంకురాం ॥
శ్రీమన్మందకటాక్ష లబ్ధవిభవబ్రహ్మేంద్రగంగాధరామ్ ।
త్వాంత్రైలోక్యకుటుంబినీం సరసిజాం వందే ముకుందప్రియామ్ ॥
శుద్ధలక్ష్మీర్మోక్షలక్ష్మీర్జయలక్ష్మీస్సరస్వతీ ।
శ్రీర్లక్ష్మీర్వరలక్ష్మీశ్చ ప్రసన్నా మమ సర్వదా ॥
వరాంకుశౌ పాశమభీతిముద్రాంకరైర్వహంతీం కమలాసనస్థామ్ ॥
బాలార్కకోటి ప్రతిభాం త్రినేత్రాంభజే హమంబాం జగదీశ్వరీంతామ్ ॥
సర్వమంగళ మాంగళ్యే శివే సర్వార్థసాధకే ।
శరణ్యే త్ర్యంబకే దేవీ నారాయణి నమోస్తుతే ॥
మహాదేవ్యై చ విద్మహే విష్ణు పత్న్యైచ ధీమహి ।
తన్నో లక్ష్మీః ప్రచోదయాత్ ॥

సక్తుమివ తిత ఉనాపునంతో యత్రధీరా మనసావాచ మక్రత ।
అత్రా సఖాయస్సఖ్యానిజానతే భద్రైషాం లక్ష్మీర్నిహితాధివాచి ॥
ప్రణోదేవి సరస్వతీ వాజేభిర్వాజినీవతీ । ధీనామవిత్ర్యవతు ॥
గౌరీ మిమాయ సలిలాని తక్షత్యేకపదీ ద్విపదీసా చతుష్పదీ ।
అష్టాపదీ నవపదీ బభూవుషీ సహస్రాక్షరా పరమే వ్యోమన్ ॥

ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః ॥

ఇతి శ్రీసూక్తమ్ సమాప్తమ్

అలంకార సమర్పణం

భగవంతునలంకరించుటకు రత్న ఖచిత సింహాసనమును సమర్పించి దాని యందు భగవంతుని వేంచేపు చేసినట్లు భావించి ఒక చోట వేంచేపు చేయుట)
పిమ్మట అర్ఘ్యాది పాత్రలు కడిగి ఆ పాత్రలను పూర్వ ప్రకారముంచి వానిని పూర్వము వలెను అర్ఘ్య, పాద్య, ఆచమన స్నానాదులను బదులు పానీయమును సర్వార్థతోయమును చేర్చి మూలమంత్రముతో నభిమంత్రించి

శోషణాధిభిః విశోద్య

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ అర్ఘ్య, పాద్య, ఆచమనీయ, పానీయాదులను **సర్వార్థతోయంచ పరికల్పయామి** అని అంజలి పూర్వకముగా సంకల్పించి

సమస్థ పరివారాయ సర్వ దివ్య మంగళ విగ్రహాయ
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః అలంకారాసనం సమర్పయామి

ఘంటానాదముతో అర్ఘ్యాదులను సమర్పించి వస్త్రోర్ధ్వ పుండ్ర, కస్తూరీ తిలక భూషణోపవీతములను సమర్పించి ఇవి లేనిచో ఈ ఉపచారాలను సర్వార్థతోయముతో సమర్పించవలెను.

పిమ్మట చందనమును అష్టాక్షరీతో అభిమంత్రించి

ఓం గంధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీం
ఈశ్వరీగం సర్వ భూతానాం తా మిహోప హ్వయే శ్రియమ్

అను మంత్రముతో భగవంతునికి సమర్పించవలెను.

ఓం అయనేతే పరాయణే దూర్వారోహంతు పుష్పిణీః ।
హృదాశ్చ పుండరీకాణి సముద్రస్య గృహా ఇమే ॥

ఇతి పుష్పాణి సమర్ప్య

ఊర్ధ్వపుండ్ర ఆచమనీయ, నీరాజన ఆచమనీయ ఆదర్శ చత్ర చామరాది సమర్ప్య

అగ్నిర్ధిమస్య భేషజం భూమిరావపనం మహత్ । పృచ్ఛామిత్వా పరమంతం పృథివ్యాః పృచ్ఛామిత్వా భువనస్య నాభిం । పృచ్ఛామిత్వా పృష్ణో అశ్వస్య రేతః పృచ్ఛామి వాచః పరమం వ్యోమ । వేదిమాహుః పరమంతం పృథివ్యా యజ్ఞమాహుర్భువనస్య నాభిం । సోమమాహుర్పృష్ణో అశ్వస్యరేతో బ్రహ్మైవవాచః పరమంవ్యోమ ।

తేజస్సావాఏష బ్రహ్మవర్చసేన వ్యుర్ధ్యతే । యోఽశ్వమేధేనయజతే । హోతాచ బ్రహ్మా చ బ్రహ్మోద్యం వదతః । తేజసా చైవైనం బ్రహ్మవర్చసేనచ సమర్ధయతః । దక్షిణతో బ్రహ్మా భవతి । దక్షిణత ఆయతనోవై బ్రహ్మా । బార్హస్పత్యోవై బ్రహ్మా । బ్రహ్మవర్చసమేవాస్య దక్షిణతో దధాతి । తస్మాద్ధక్షిణోర్ధో బ్రహ్మవర్చసితరః । ఉత్తరతోహోతా భవతి । ఉత్తరత ఆయతనో వైహోతా । అగ్నేయోవై హోతా । తేజోవా అగ్నిః । తేజ ఏవాస్యోత్తరతో దధాతి । తస్మాదుత్తరోఽర్ధస్తేజస్వితరః । యూపమభితో వదతః । యజమానదేవత్యోవైయూపః । యజమానమేవ తేజసాచ బ్రహ్మవర్చసేనచ సమర్ధయతః । కిగ్స్విదాసీత్పూర్వచిత్తిరిత్యాహ । ద్యౌర్వైవృష్టిః పూర్వచిత్తిః । దివమేవ వృష్టిమవరుంధే । కిగ్స్విదాసీద్బృహద్వయ ఇత్యాహ । అశ్వోవై బృహద్వయః । అశ్వమేవావరుంధే । కిగ్స్విదాసీ త్పిశింగిలేత్యాహ । రాత్రిర్వైపిశింగిలా । రాత్రిమేవావరుంధే । కిగ్స్విదాసీ త్పిలిప్పిలేత్యాహ । శ్రీర్వై పిలిప్పిలా । అన్నాద్యమేవావరుంధే । కస్వేదేకాకీ

వ్యాత్తమస్య పశవస్సుజంభం । పశ్యంతి ధీరాః ప్రచరన్తి పాకాః ।
జహోమ్యన్యన్నజహోమ్యన్నం । అహమన్నం వశమిచ్ఛరామి ।
సమానమర్థం పర్యేమి భుంజత్ । కోమామన్నం మనుష్యోదయేత ।
పరాకే అన్నం నిహితం లోక ఏతత్ । విశ్వేర్దేవైః పితృభిర్ధుప్తమన్నం ।
యదద్యతే లుప్యతే యత్పరోప్యతే । శతతమీసాతనూర్మే బభూవ ।
మహాంతౌచరూ సకృదుద్ధేన పప్రౌ । దివంచ పృశ్నిం పృథివీంచ సాకం
తత్పం పిబంతోనమినంతి వేధసః । నైతద్భాయో భవతినోకనీయః ।
అన్నం ప్రాణమన్నమపానమాహుః । అన్నం మృత్యుం తము జీవాతుమాహుః।
అన్నం బ్రహ్మణో జరసం వదంతి । అన్నమాహుః ప్రజననం ప్రజానామ్ ।
మోఘమన్నం విందతే అప్రచేతాః । సత్యం బ్రవీమి వధఇత్సతస్య ।
నార్యమణం పుష్యతినోసఖాయం । కేవలాఘో భవతి కేవలాదీ ।
అహంమేఘస్తనయన్ వర్షన్నస్మి । మామదంత్యహమద్మ్యన్యాన్ ।
అహగ్ం సదమృతోభవామి । మదాదిత్యా అధిసర్వేతపంతి ।
కిగ్స్విదాసీత్పూర్వచిత్తిః కిగ్స్విదాసీద్బృహద్వయః ।
కిగ్స్విదాసీత్పిశింగిలా కిగ్స్విదాసీ త్పిలిప్పిలా । ద్యౌరాసీత్పూర్వచిత్తిరశ్వ
ఆసీద్బృహద్వయః । రాత్రిరాసీత్పిశింగిలా ఉవీరాసీత్పిలిప్పిలా ।
కస్వీదేకాకీచరతి క ఉస్విజ్జాయతే పునః । కిగ్స్విద్దిమస్య భేషజం
కిగ్స్విదావపనం మహత్ । సూర్య ఏకాకీచరతి చంద్రమాజాయతేపునః ।

ఓం ధూరసి ధూర్వ ధూర్వంతం ధూర్వతం యో ఽస్మాన్
ధూర్వతితం ధూర్వయం వయం ధూర్వామః ధూర్వామస్తం దేవానామసిః
ఇతి ధూపమాఘ్రాపయామి
ఉద్దీప్యస్వ జాత వేదోపఘ్న న్నిరృతిం మమ ।
పశూగ్శ్చ మహ్యమావహ జీవనం చ దిశో దిశ ॥
ఇతి దీపం దర్శయిత్వా
అర్ఘ్య, పాద్య, ఆచమనీయం సమర్పయామి
ఓం కేశవాయ నమః, ఓం నారాయణాయ నమః, ఓం మాధవాయ నమః,
ఓం గోవిందాయ నమః, ఓం విష్ణవే నమః, ఓం మధుసూధనాయ నమః,
ఓం త్రివిక్రమాయ నమః, ఓం వామనాయ నమః, ఓం శ్రీధరాయ నమః,
ఓం హృషీకేశాయ నమః, ఓం పద్మనాభాయ నమః, ఓం దామోదరాయ నమః
ఇదే విధముగా లక్ష్మీ ద్వాదశనామ స్తోత్రమును ఈక్రింది విధముగా చెప్పవలెను.
ఓం శ్రియై నమః. ఓం పద్మావత్యై నమః, ఓం అరవింద నాయక్యై నమః,
ఓం ప్రకృత్యై నమః, ఓం సర్వ దారిద్ర్య విమోచకాయై నమః.,
ఓం సర్వారిష్ట నివారిణ్యై నమః. ఓం సర్వసంపత్ప్రదాయిన్యై నమః.
ఓం క్షీరోద్భవాయై నమః. ఓం బ్రహ్మవిష్ణు శివాత్మికాయై నమః,
ఓం భువనేశ్వర్యై నమః., ఓం సీతాయై నమః.ఓం శ్రీమహాలక్ష్మ్యై నమః.
హరిః ఓం అగ్నిమీడే పురోహితం యజ్ఞస్య దేవ మృత్విజం
హోతారం రత్న ధాతమం హరిః ఓం
హరిః ఓం ఇషేత్వోర్జేత్వా వాయవస్థోపాయవస్థ
దేవో వస్యవితా ప్రార్పయతు శ్రేష్ఠతమాయ కర్మణే ॥
హరిః ఓం ॥ హరిః ఓం ॥

అగ్న ఆయాహి పితయేగృణా నోహవ్యదాతయే నిహోతాసత్సి బర్హిషి
॥హరిః ఓం ॥

శన్నో దేవి రభిష్టయ ఆపోభవంతు పీతయే । శంయో రభిస్రవంతునః
హరిః ఓం ॥

హరిః ఓం ఓమిత్య గ్రే వ్యాహరేత్ । నమ ఇతి పశ్చాత్ ।
నారాయణాయేత్యు పరిష్టాత్ । ఓమిత్యే కాక్షరం, నమ ఇతి ద్వే అక్షరే
నారాయణాయేతి పంచాక్షరాణి, ఏతద్వై నారాయణస్యాష్టాక్షరం పదం,
యోహవై నారాయణస్యాష్టాక్షరం పదమధ్యేతి ।
అనపబ్రవస్సర్వ మాయురేతి విందతే
ప్రాజాపత్యం రాయస్పోషం గౌపత్యం
తతోమృతత్వ మశ్నుతే తతోమృతత్వ మశ్నుత ఇతి
య ఏవం వేద, ఇత్యుపనిషత్ ॥ హరిః ఓం
అథ కర్మణ్యాచారాద్యా నిగృహ్యంతే ।
ఉదగయన పూర్వపక్షాహ్నః పుణ్యాహేషుకార్యాణి ।
యజ్ఞోపవీతి నా ప్రదక్షిణం ॥
ఇచ్ఛామోహి మహాబాహుం రఘువీరం మహాబలం ।
గజేనమహతా యాంతం రామం ఛత్రావృతాసనం ॥
అథా తస్యా మయా చారికాన్ ధర్మాన్ వ్యాఖ్యాస్యామః ।
ధర్మజ్ఞ సమయః ప్రమాణం వేదాశ్చ । చత్వారోపర్ణాః ॥
బ్రాహ్మణ క్షత్రియ వైశ్య శూద్రాః ॥
తేషాం పూర్వః పూర్వో జన్మత శ్రేయాన్ ॥ ఆపస్తంబ సూత్రమ్
తం దృష్ట్వా శత్రు హంతారం మహర్షీణాం సుఖావహం ।
బభూవహృష్టా వైదేహీ భర్తారం పరిష సృజే ॥ శ్రీమద్రామాయణం
తాసామావిరభూచ్ఛ్రౌరిస్స్మయమాన ముఖాంబుజః ।

యజత ఏవ తత్తస్మాద్యజ్ఞోపవీత్యేవా ధీయాత యాజయేద్యజేతవా యజ్ఞస్య
ప్రసృత్యా అజినం వాసోవా దక్షిణత ఉపవీయ దక్షిణం బాహుముద్ధరతే
ఉవధత్తే సవ్యమితి యజ్ఞోపవీతమేత దేవ విపరీతం ప్రాచీనావీతగ్ం సంవీతం
మానుషమ్ ।

రక్షాగ్ంసి హవా పురోఽనువాకే తపోగ్రమతిష్టంత తాద్బ్రజాపతి
ర్వరేణోపామంత్ర యత తాని పరమవృణీతాఽదిత్యోనో యోద్ధా ఇతి
తాన్ప్రజాపతిరబ్రవీద్యోధయధ్వమితి తస్మాదుత్తిష్టం తగ్ం హవా తాని రక్షాగ్
స్యాదిత్యం యోధయంతి యావదస్తమన్వగాత్తాని హవా ఏతాని రక్షాగ్ంసి
గాయత్రియాఽభిమంత్రితేనాంభసా శామ్యంతి తదుహవా ఏతే బ్రహ్మవాదినః
పూర్వాభిముఖా స్సంధ్యాయాం గాయత్రియాఽభిమంత్రితా ఆప ఊర్ధ్వం
విక్షిపంతి తా ఏతా ఆపో వజ్రీ భూత్వా తాని రక్షాగ్ంసి మందేహారుణే ద్వీపే
ప్రక్షిపంతి యత్ప్రదక్షిణం ప్రక్రమంతి తేన పాప్మాన మవధూన్వంత్యుద్యంత
మస్తంయంతమాదిత్య మబిధ్యాయన్కుర్వన్ బ్రాహ్మణో విద్వా న్ష్టకలం
భద్రమశ్నుతే ఽసావాదిత్యో బ్రహ్మేతి। బ్రహ్మైవసన్బ్రహ్మాప్యేతి య ఏవంవేద।

అహమస్మి ప్రథమజా ఋతస్య । పూర్వం దేవేభ్యో అమృతస్య నాభిః।
యోమా దధాతి స ఇ దేవమావాః । అహమన్నమన్నమదంతమద్మి ।
పూర్వమగ్నేరపి దహత్యన్నం । యత్తాహాసాతే అహముత్తరేషు ।

పాత్ర శుద్ధిః

పాత్రేషు ఆజ్యమభిగార్య ।

ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)

అన్న సంరక్షణార్థం రక్షోఘ్న మంత్రపఠనం కరిష్యే

(మంత్రపఠనం, ఆసక్తిని బట్టి సావకాశమును బట్టి చేయవలెను

ఈ క్రింది శ్లోకము ప్రకారము అన్నం వగైరాదులను ఉంచవలెను)

శ్లో. అన్నంచ పాయసం భక్ష్యం వ్యంజనం ఘృత సూపకం
మధ్యమన్నం ప్రతిష్ఠాప్య, దక్షిణే ఘృత పాయసం ।
ఆమ్లశాకాదితం పశ్చాత్పురుత స్థాపయేద్బుధః ।
చోష్య లేహ్యం, తథావా మే భక్ష్య భోజ్య స్తువామతః
సూపమంతే ప్రదాతవ్యం శేషాణాం నియమంవతు ॥

(హరిః ఓం నమో బ్రహ్మణే । నమో అస్త్వగ్నయే నమః పృథివ్యై । నమ ఓషదీభ్యః । నమో వాచే, నమో వాచస్పతయే, నమో విష్ణవే బృహతే కరోమి॥

ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః

ఓం సహవైదేవానాం చాసురాణాంచ యజ్ఞో ప్రతతావాస్తాం పయగ్గ్ స్వర్గం
॥ ॥ । । ।
లోకమేష్యామో వయమేష్యామ ఇతి తేఽసురాస్సన్నహ్య సహసైవాచర
న్బ్రహ్మచర్యేణ తపసైవ దేవాస్తేఽసురా అముహ్యగ్గ్స్తేన ప్రాజానన్గ్గ్స్తే
పరాభవన్ తేన స్వర్గం లోకమాయన్ ప్రసృతేనవై యజ్ఞేన దేవా స్స్వర్గం
లోకమాయన్న ప్రసృతేనాసురాన్పరాభావయన్ ప్రసృతోహవై యజ్ఞోపవీతినో
యజ్ఞో ప్రసృతోఽనుపవీతినో యత్కించ బ్రాహ్మణో యజ్ఞోపవీత్యధీతే

పీతాంబరధరస్సగ్వీ సాక్షాన్మన్మథ మన్మథః । శ్రీ భాగవతము

ఓం నారాయణః శ్రీమాన్ క్షీరార్ణవ నికేతనః
నాగపర్వఙ్గముత్సృజ్యహ్యాగతో మధురాం పురీమ్
వైకుంఠేతు పరేలోకే శ్రియా సార్థం జగత్పతిః ।
అస్తే విష్ణు రచిన్త్యాత్మా భక్తైర్భాగవతై స్సహః ॥ శ్రీ విష్ణు పురాణము

శేన్దాల్ కుడైయాం । ఇరుందాల్ శింగాశనమాం ।
నిన్దాల్ మరవడియాం నీళ్ కడలుళ్ ।
ఎన్దం పుణైయాం మణి విళక్కాం ।
పూం పట్టాం పుల్గుం అణైయాం। తిరుమాల్కురవు॥ ముదల్తిరువన్దాది 53

కదా పునశ్శఙ్కరదాఙ్క కల్పక
ధ్వజారవిన్దాఙ్కుశవజ్రలాఞ్ఛనమ్ ।
త్రివిక్రమత్వచ్చరణామ్బుజద్వయమ్ ।
మదీయమూర్ధానమలఙ్కరిష్యతి ॥ అళవందార్ స్తోత్రమ్

అఖిల భువన జన్మ స్థేమ భంగాది లీలే ।
వినత వివిధ భూత వ్రాత రక్షైక దీక్షే ।
శ్రుతి శిరసి విదీప్తే బ్రహ్మణి శ్రీనివాసే ।
భవతు మమ పరస్మిన్ శేముషీ భక్తిరూపా ॥ శ్రీ భాష్యమ్

కల్యాణానామదికం నిధిః కాసి కారుణ్య సీమా ।
నిత్యామోదా నిగమవచన సాం మౌళి మందారమలా ॥
సంపద్ధివ్యా మధు విజయి స్సన్నిధత్తాం
సదామే సైషాదేవీ సకల భువన ప్రార్థనా కామధేనుః ॥

ఓం ధూరసి ధూర్వ ధూర్వతం ధూర్వంతం యోస్మాన్
ధూర్వతితం ధూర్వయం వయం ధూర్వామస్త్వం దేవానామపి
అను మంత్రముతో ధూపమును సమర్పించి దీపమును వెలిగించి
అష్టాక్షరముతో నభిమంత్రించి

ఉద్దీప్య స్వ జాతవేదోపహ్వ న్నిర్రుతిం మమ ।
పశూగ్శ్చ మహ్యమావహ జీవనం చ దిశో దిశ ॥
మానోహిగ్ంసీజ్జాతేదో గామశ్వం పురుషం జగత్ ।
అభిభ్రదగ్న ఆగహి శ్రియామా పరిపాతయ ॥
అను మంత్రముతో దీపమును సమర్పించవలెను.
భోజ్యాసన సమర్పణముః
సమస్త పరివారాయ సర్వదివ్య మంగళ విగ్రహాయ
శ్రీమతే నారాయణాయ భోజ్యాసనం సమర్పయామి
మృష్ట మేధ్య స్థిరాన్నాది భక్ష్య భోజాన్యనేకశ
సంపన్నాని జగన్నాథ భోజ్యాసనముపాశ్రయ అని చెప్పి
నైవేద్యము సమర్పించుటకు రత్న ఖచిత పీఠముపైన భగవంతుని వేంచేపు చేసినట్లుగా భావించి అర్ఘ్య పాద్య ఆచమనములను ఇచ్చి పెరుగు నెయ్యి తేనె ఈ మూటిని కలిపిన దానినే మధుపర్కము అందురు.
దీనిని మూల మంత్రముతో నభిమంత్రించి భగవంతునకు అర్పించవలెను.
పిమ్మట స్థల శుద్ధి చేసి నైవేద్య పదార్థాలన్నింటిని
శోషణాధిభిః విశోద్య అస్త్రమంత్రేణ రక్షాంకృత్వా
సురభి ముద్రాం ప్రదర్శ్య
పాయసాన్నం గుధాన్నంచ ముద్గాన్నం శుద్ధమోదనం ।
దధి క్షీరాజ్య సంపన్నం నానాపూప ఫలాన్వితం ।
వివేద్యమానం నైవేద్యం స్వీకురుష్వ సురేశ్వర ॥
అని ప్రార్థించుచూ పరిషేచనాదులను అర్చించి **గ్రాసముద్రతో**
(అనగా ఉంగరపు వ్రేలు, నడిమి వ్రేలు, బొటనవ్రేలు ఈ మూటిని చేర్చి)
అతి ప్రభూతం అతి ప్రియతమం అతి సమగ్రం అత్యంత భక్తి కృతం ఇదం
స్వీకురు అని అనుసంధించుచూ ఘంటానాద పూర్వకముగా
సత్యం త్వర్తేన పరిషించామి ఇతి పరిషిచ్య (అర్ఘ్య జలముతో)
అర్ఘ్యజలేనైవ అమృతమస్తు అమృతోపస్తరణమసిఇతి పూర్వాపోశనం దత్వా
ఘంటానాద పూర్వకం ప్రాణాహుతి మంత్రైః

ఓం భూరసి భూర్వ భూర్వంతం భూర్వతం యో ఽస్మాన్
భూర్వతితం భూర్వయం వయం భూర్వామః భూర్వామస్త్వం దేవానామపిః
ఇతి ఘ్రాణతృప్త్యర్థం ఉదకేన సంకల్పితో
అయంవో ధూపః
ఓం ఉద్దీప్యస్వ జాతవేదోపహ్వం నిబుబుతిం మమ ।
పశూగ్శ్చ మహ్యమావహ జీవనంచ దిశోదిశ ॥
మానోహిగ్ంసి జాతవేదో గామశ్వం పురుషం జగత్ ।
అభిభ్రదహ్వ ఆగహి శ్రియా మా పరిపాలయ ॥
జ్వాలాభేదేన భగవత్సన్నిధి స్థితం వో జ్యోతిః । అయంతే దీపః
ఓం యువాసువాసాః పరివీత ఆగాథ్స ఉశ్రేయాన్భవతి జాయమానః
తం ధీరాసః కవయ ఉన్నయంతి స్వాధీయో మనసా దేవయంతఃః॥
అచ్ఛాదనార్థం, ఉత్తరీయార్థం ఇదం వస్త్రయుగ్మం
పవిత్రార్థ ముభౌదర్భా ।
వస్త్రాభావే అచ్ఛాదనార్థం పవిత్రార్థం ఇమే దర్భాః
శేషోపచారార్థే ఇమే అక్షతాః శిరసి అవకీర్య
సకలారాధనైః స్వర్చితమస్తు ।
అక్షత సహిత తీర్థం విసృజ్య
భోజనస్థానే చతురస్ర మండలం కృత్వా ।
భోజనపాత్రాసన మితి దర్భ ధ్వయం పరిస్తీర్య
వస్త్రోత్తరీయాదిదానే, భోక్తారః ఆచమనం కుర్యుః)

విష్ణుస్థానే

ఉపవీతి (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)

హస్తే అపః ప్రదాయ

..... గోత్రస్య ..... శర్మణః మమః పితుః ప్రత్యాబ్దీక శ్రాద్ధే/

..... గోత్రాయాః ..... దాయినాం మమ మాతుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే

శ్రాద్ధ సంరక్షక శ్రీమహావిష్ణోః భోజనస్థానే ఇదంతే ఆసనం

ఇతి దర్భాన్ నిక్షిప్య । పునః హస్తే అప ప్రదాయ

ఇదం పాత్రాసనం ఇతి దర్భద్వయం పరిస్తీర్య

ఓం అర్చత ప్రార్చత ప్రియమేధాస్తో అర్చత ।

అర్చన్తు పుత్రకా । ఉతపురన్న ధృష్ణ్వర్చత ।

ఇదంతే అర్చనం । ఇతి అక్షతైరభ్యర్చ ॥

ఓం గన్ధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీం

ఈశ్వరీగ్ం సర్వ భూతానాం తా మిహోప హ్వయే శ్రియమ్

..... గోత్రస్య ..... శర్మణః మమః పితుః ప్రత్యాబ్దీక శ్రాద్ధే/

..... గోత్రాయాః ..... దాయినాం మమ మాతుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే

శ్రాద్ధ సంరక్షక శ్రీమహావిష్ణోః దేహాలంకరణార్థం యథాభాగశః

అమీనో గంధాః । సుగంధాః (ఇతి ప్రతివచనం)

ఓం అయనేతే పరాయణే దూర్వారోహంతు పుష్పిణీః ।

హృదాశ్చ పుండరీకాణి సముద్రస్య గృహా ఇమే ॥

ఇమాని పుష్పాణి శ్రీ తులసీదళానిచ । హస్తే దత్వా

ఓం ప్రాణాయ స్వాహా । ఓం అపానాయ స్వాహా । ఓం వ్యానాయ స్వాహా ।

ఓం సమానాయ స్వాహా। ఓం ఉదానాయ స్వాహా । ఓం బ్రహ్మణే స్వాహా।

ఓం శ్రీగోవిందాయ స్వాహా ।

ప్రాణాహుతీః కారయిత్వా హస్తోదకం దత్వా

భగవన్ నైవేద్యం స్వీకురుష్వ ఇతి ప్రార్థ్య

మధువాతా ఋతాయతే మధుక్షరంతి సింధవః ।

మాధ్వీర్నస్సంత్వోషధీః। మధునక్తముతోషసి ।

మధుమత్పార్థివగ్ం రజః । మధుద్యౌరస్తునః పితా ।

మధుమాన్నో వనస్పతిః మధుమాగ్ం అస్తు సూర్యః

మాధ్వీర్గావో భవంతునః ॥

మంత్రాసన సమర్పణము

భగవంతుని సమస్త పరివారాయ సర్వదివ్య మంగళ విగ్రహాయ శ్రీమతే నారాయణాయ మంత్రాసనం సమర్పయామి

అని యథాస్థానమున రత్న ఖచిత పీఠమున వేంచేపు చేసినట్లు భావించి అర్ఘ్య, పాద్యాచమనములను ఇచ్చి వివిధ ఫల తాంబూలములను సకల సుగంధ ద్రవ్యాలతో కూడా సమర్పించి రత్న పాదులకును సమర్పించి

పర్యంకాసన సమర్పణము

సమస్త పరివారాయ సర్వదివ్య మంగళ విగ్రహాయ

శ్రీమతే నారాయణాయ నమః పర్యంకాసనం సమర్పయామి

ఓం చరణం పవిత్రం వితతం పురాణం యేన పూతస్త రతి దుష్కృతాని

తేన పవిత్రేణ శుద్ధేనపూతాః అతి పాప్మానమరాతింత రేమ ।

లోకస్యద్వారమర్చి మత్పవిత్రం జ్యోతిష్మద్రాజమానం మహస్వత్ ।

అమృతస్య ధారా బహుధా దోహమానం చరణంనోలోకే సుధితాం దధాత్॥

తద్విష్ణో పరమం పదం సదాపశ్యంతి సూరయః ।

దివీవచక్షురాతతం తద్విప్రాశో విపన్యవో

జాగృవాగ్ం సస్సమింధతే విష్ణోర్యత్పరమం పదం ॥

పర్యాప్త్యై అనంతరాయాయ సర్వస్తోమోతి రాత్ర ఉత్తమ మహర్భవతి
సర్వస్యాప్త్యై సర్వస్యజిత్యై సర్వమేవ తేనాప్నోతి సర్వం జయతి
శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణ నిధయే నిధయేర్థినాం
శ్రీవేంకట నివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళం ॥
లక్ష్మీ చరణ లాక్షకాంక్షసాక్షాత్ శ్రీవత్సవక్షసే
క్షేమంకరాయ సర్వేషాం శ్రీరంగేశాయ మంగళమ్ ॥
అస్తు శ్రీస్తనకస్తూరీ వాసనా వాసితోరసే
శ్రీహస్తిగిరి నాథాయ దేవరాజాయ మంగళమ్ ॥
కమలాకుచ కస్తూరీ కర్థమాంకిత వక్షసే ।
యాదవాద్రి నివాసాయ సంపత్ప్రత్రాయ మంగళమ్ ॥
నీలాచల నివాసాయ నిత్యాయ పరమాత్మనే ।
సుభద్రా ప్రాణనాథాయ జగన్నాధాయ మంగళమ్ ॥
స్వోచ్చిష్టమాలికా బంధగంధ బంధుర జిష్ణవే ।
మధుమాన్నో వనస్పతిః మధుమాగ్ం అస్తు సూర్యః
విష్ణుచిత్త తనుజాయై గోదాయై నిత్య మంగళమ్ ॥
శ్రీనగర్యాం మహాపుర్యాం తామ్రపర్ణీ ఉత్తరీతటే ।
శ్రీ తింత్రిణీ మూలధామ్నే శఠకోపాయ మంగళమ్ ॥
శేషోవాసైన్య నాథోవా శ్రీపతి ర్వేతి సాత్వికైః ।
వితర్క్యాయ మహాప్రాజ్ఞై భాష్యకారాయ మంగళమ్ ॥
తులా ములావతీర్ణాయ తోషితాఖిల సూరయే ।
సౌమ్యజా మాతృ మునయే శేషాంశాయాస్తు మంగళమ్ ॥
మంగళా శాసనపరైః మదాచార్య పురోగమైః ।
సర్వైశ్చపూర్వై రాచార్యై సత్కృతాయాస్తు మంగళమ్ ॥

ఓం అయ॑నేతే ప॒రాయ॑ణే దూ॒ర్వారోహంతు పు॒ష్పిణీ॑ః ।
హ్రదాశ్చ పుం॒డరీ॒కాణి సము॒ద్రస్య॑ గృ॒హా ఇ॒మే ॥
ఇమాని పుష్పాణి శ్రీ తులసీదళానిచ । హస్తే దత్వా
పూలమాల వేయాలి లేక తులసీ దళమును ఇవ్వాలి.
ఓం ధూర॑సి॒ ధూర్వ ధూర్వం॑త॒ం ధూర్వ॑తం యో॒ ఽ స్మాన్
ధూర్వ॑తి॒తం ధూ॒ర్వయం వ॒యం ధూర్వా॑మః ధూర్వామస్త్వం దేవానామపిః
ఇతి ఘ్రాణతృప్త్యర్థం ఉదకేన సంకల్పితో అయంవో ధూపః స్వధా॥
ఓం ఉ॒ద్దీ॒ప్యస్వ జాతవేదోప॒ఘ్నం నిబు॑ధ్యు॒తి॒ం మమ॑ ।
ప॒శూగ్శ్చ మహ్యామావ॑హ జీవ॑నంచ దిశో॑దిశ ॥
మానోహిగ్ంసి జాతవేదో గామశ్వం పురుషం జగత్ ।
అభిభ్రదఘ్న ఆగహి శ్రియా మా పరిపాలయ ॥
జ్వాలాభేదేన భగవత్సన్నిధి స్థితం వో జ్యోతిః ।
అయం వో దీపః స్వధా
ఓం యువా॑సువాసాః పరి॑వీత॒ ఆగా॒థ్స ఉ॒శ్రేయాన్భవతి॒ జాయమానః
తం ధీ॑రాసః కవ॒య॒ ఉన్న॑యంతి స్వాధీ॒యో॒ మన॑సా దేవ॒యంత॑ఃు॥
అచ్ఛాదనార్థం ఉత్తరీయార్థం
ఇదం వస్త్రయుగ్మం పవిత్రార్థ ముభౌ దర్భాః ।
వస్త్రా భావే ఆచ్ఛాదనార్థం పవిత్రార్థం ఇమే దర్భాః ॥
శేషోపచారార్థే । ఇమే తిలాః శిరసి అవకీర్య
సకలారాధనైః స్పర్చితమస్తు తిల సహిత తీర్థం విసృజ్య
భోజనస్థానే వర్తులాకార మండలం కృత్వా ।
భోజనపాత్రాసనం దర్భధ్వయం పరిస్తీర్యః ॥

ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
తిలాక్షత పాత్రలను చేత ధరించి స్వాములకు ప్రదక్షిణములను చేయవలెను

శ్లో. సమస్త సంపత్సమవాప్తి హేతవః ।
సముత్థితాపత్కుల హేతవః ।
అపార సంసార సముద్ర సేతవః ।
పునస్తు త్వాం(బ్రాహ్మణుడు)మాం(కర్త) బ్రాహ్మణ పాదపాం సవః ॥
అని అనుసంధించి తిలాక్షతపాత్రలను క్రింద ఉంచవలెను.

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
ప్రణమిల్లి అక్షతలతో దేవేభ్యో నమః ॥
అని విశ్వేదేవ స్థానమున ఒక స్వామికి అర్పించవలెను.

ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)

తండ్రికిః తిలలతో అస్మత్పితృ పితామహా ప్రపితామహానాం నమః ॥

తల్లికి ః తిలలతో అస్మన్మాతృ పితామహి ప్రపితామహీనాం నమః ॥
అని పిత్రాది స్థానమున ఒక స్వామిని అర్చించవలెను. /
అస్మన్మాతృ పితామహి ప్రపితామహీనాం నమః ॥
అని మాత్రాది స్థానమున ఒక స్వామిని అర్చించవలెను.

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
శ్రాద్ధ సంరక్షక శ్రీ మహావిష్ణవే నమః
అని విష్ణు స్థానమున ఒక స్వామిని అర్చించి చేతులు జోడించి నమస్కారము చేయవలెను.

ఆక్రోధనైః శౌచ పరై స్సతతం బ్రహ్మవాదిభిః ।
భవితవ్యం భవద్భిశ్చ (త్వయా) మయాచ శ్రాద్ధకారిణా ॥
అని విజ్ఞాపన చేయ వలెను

పితృస్థానే

ప్రాచీనావీతి (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
పితృస్థానే హస్తే అపః ప్రదాయ .....గోత్రస్య ..... శర్మణః
మమ పితుః ప్రత్యాబ్దీక శ్రాద్ధే వసురుద్రాదిత్య స్వరూపాన్ / (లేదా)
మమ మాతృ ప్రత్యాబ్దీక శ్రాద్ధే వసురుద్రాదిత్య స్వరూపాన్ /
అస్మత్ పితృ, పితామహ, ప్రపితామహాన్ / (లేదా)
అస్మన్మాతృః పితామహీ, ప్రపితామహీనాం
భోజనస్థానే ఇదమాసనం ఇతి దర్భాన్ నిక్షిప్య ।
పునః హస్తే అపః ప్రదాయ
ఇదం పాత్రాసనం । ఇతి దర్భధ్వయం పరిస్తీర్య ॥
ఓం అర్చ॑త ప్రార్చ॑త ప్రియ॑మేధాస్రో అర్చ॑త ।
అర్చ॑న్తు పుత్ర॑కా । ఉ॒తపుర॒న్న ధృష్ణ్వ॑ర్చత ।
ఇతి తిలాన్ అవకీర్య ॥

ఓం గ॒న్ధ॒ద్వా॒రాం॑దురాధ॒ర్షాం॑ నిత్య॑పుష్టాం కరీ॒షిణీ॑ం
ఈ॒శ్వరీ॑గ్ం సర్వ॑ భూతా॒నా॒ం తా మి॒హోప॑ హ్వయే॒ శ్రియమ్

..... గోత్రస్య ..... శర్మణః మమ పితుః ప్రత్యాబ్దిక శ్రాద్ధే/
..... గోత్రాయాః .....దాయినాం మమ మాతుః ప్రత్యాబ్దిక శ్రాద్ధే
వసురాదిత్య స్వరూపానాం
(తండ్రి) అస్మత్పితృ, పితామహ, ప్రపితామహాః /
(తల్లి) అస్మన్మాతృ, పితామహి, ప్రపితామహీనాం
దేహాలంకరణార్థం యథాభాగశః అమీనో గంధాః ।
సుగంధాః (ఇతి ప్రతివచనం)

ప్రాచీనవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)

స్వామినః అస్మిన్ దివసే

మమ పితరం ..... గోత్రం .....శర్మాణం /

(మమ మాతరం ..... గోత్రాం .....దాయానాం)

ఉద్దిశ్య ప్రత్యాబ్దిక శ్రాద్ధం కర్తు కామోస్మి। అస్మిన్ దేశే। అస్మిన్ కాలే। అస్మిన్ గృహే। విద్యమానాః। పక్వ అపక్వ పదార్థాః। శ్రాద్ధార్థా భూయాసుః । ఇదం క్షేత్రం గయా క్షేత్ర సదృశం భూయాత్ ॥

మమ (పితుః/మాతుః) ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధ కరణే అధికార సంపదస్తితిచ భవన్తో మహాన్తో అనుగృహ్ణన్తు అని ప్రార్థించి అధికార సంపదస్తు అని ప్రత్యుత్తరము పొందవలెను.

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)

ఉత్తరాభిముఖుడై 2 అడుగులు వేయవలెను.

శ్రాద్ధభూమిం గయాం ద్యాత్వా ధ్యావ్వ దేవం గదాధరం ॥

అని

ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)

దక్షిణాభిముఖుడై రెండు అడుగులు వేయవలెను.

వస్వాదీంశ్చ పితౄన్ ధ్యాత్వా తతః శ్రాద్ధం ప్రవర్తయే ॥

అని అనుసంధించవలెను.

ప్రవర్తయః అని అనుజ్ఞ పొందవలెను.

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)

2 దర్భలు దర్భాసనమున కూర్చుండి 2 దర్భలను చేత ధరించి చిటికెనవ్రేలు చూపుడు వ్రేలు మధ్య పవిత్రహస్తుడై ప్రాణాయామము చేయవలెను.

అమీనో గంధాః ।

సుగంధాః (ఇతి ప్రతివచనం)

ఓం అయ॑నేతే ప॒రాయ॑ణే దూ॒ర్వారోహంతు పు॒ష్పిణీ॑ః ।

హృ॒దాశ్చ॑ పుండరీ॒కాణి స॑ము॒ద్రస్య॑ గృ॒హా ఇ॒మే ॥

ఇమాని పుష్పాణి శ్రీతులసీదళానిచ । హస్తే దత్వా

పూలమాల వేయాలి లేక తులసీ దళమును ఇవ్వాలి.

ఓం ధూర॑సి ధూర్వ ధూర్వం॑తం ధూర్వ॑తం యో॒ ఽస్మాన్

ధూర్వ॑తి॒తం ధూ॒ర్వయం వ॒యం ధూర్వా॑మః ధూర్వామస్తం దేవానామపిః

అయంమో ధూపః స్వాహా । ఉదజేన సంకల్పితోఘ్రాణత్యప్పుర్పం ధూపః ।

ఓం ఉ॒ద్దీప్యస్వ జాతవేదోప॒హ్నం నిబు॑ధ్యస్వ॒ తిం మమ॑ ।

ప॒శూగ్శ్చ మహ్యామావ॑హ॒ జీవ॑నంచ దిశో॑దిశ ॥

మానోహిగ్ంసీ జాతవేదో గామశ్వం పురుషం జగత్ ।

అభిభ్రదహ్న ఆగహి శ్రియా మా పరిపాతయ ।

అయం వో దీపః జ్వాలాభేదెన భగవత్సన్నిధి స్థితం వో జ్యోతిః ॥

ఓం యువా॑సువాసా॒ పరి॑వీత॒ ఆగా॑థ్స ఉ॒శ్రేయా॑న్భవతి॒ జాయమానః

తం ధీ॑రాసః క॒వయ॒ ఉన్న॑యంతి స్వా॒ధీయో॒ మన॑సా దే॒వయం॑తః॥

ఆచ్ఛాదనార్థం, ఉత్తరీయార్థం ఇదం వస్త్రయుగ్మం పవిత్రార్థం ఉభౌదర్భాః ।

వస్త్రాభావే ఆచ్ఛాదనార్థం పవిత్రార్థం ఇమే దర్భాః

శోషోపచారార్థే । ఇమే అక్షతాః సకలారాధనైః స్వర్చితమస్తు భోజనస్థానే

చతురస్ర మండలం కృత్వా। భోజనపాత్రాసనం

సంకల్ప శ్రాద్ధమునకు విడువ వలసినది

శ్లో. ఆవాహ పాగ్నౌ కరణం పిండదానం తథైవచ ।
వికిరం తర్పణం చైవ సంకల్పే పంచవర్జయేత్

1) ఆవాహనము,

2) అగ్ని హోత్రముతో హోమము

3) పిండ ప్రదానము

4) వికిరము

5) తర్పణము

ఇవి సంకల్ప శ్రాద్ధమునకు పై ఐదు క్రియలు చేయనక్కరలేదు.

ప్రారంభం: పాదౌ ప్రక్షాళ్య । ద్విరాచమ్య ।
త్రిదర్భ: కృత పవిత్రం ధృత్వా ।
తిలాక్ష దర్భాన్ గృహీత్వా దక్షిణాముఖ స్థిత్వా ॥

ప్రాచీనావీతి: (అపసవ్యము చేసుకోవాలి)

శ్లో. సమస్త సంపత్సమవాప్తి హేతవ: ।
సముత్థితాపత్కుల హేతవ: ।
అపార సంసార సముద్ర సేతవ: ।
పునస్తు త్వాం(బ్రాహ్మణుడు)మాం(కర్త) బ్రాహ్మణ పాదపాం సవ: ॥

ఉపవీతి: (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
ప్రణమ్య దేవేభ్యో నమ: ।
ఇత్యక్షతాన్ ప్రకీర్య

ప్రాచీనావీతి: (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)

(తండ్రికి) అస్మత్పితృ పితామహ ప్రపితామహేభ్యో నమ:
ఇతి తిలాన్ ప్రకీర్య /

(తల్లికి) అస్మన్మాతృ పితామహి ప్రపితామహీనాం నమ: ॥
ఇతి తిలాన్ ప్రకీర్య

అర్చనం:

విశ్వేదేవా: ప్రాఙ్ముఖా: ।
అస్మత్పితృ పితామహ: ప్రపితామహానాం /
అస్మన్మాతృ పితామహి: । ప్రపితామహీనాం:
ఉదగ్ముఖా: శ్రాద్ధ సంరక్షక శ్రీమహావిష్ణు: ప్రత్యగ్ముఖ: ॥

ఉపవీతి: (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)

విశ్వేదేవ హస్తే ఆప: ప్రదాయ

..... గోత్రస్య ..... శర్మణ: అస్మత్పితృ ప్రత్యాబ్దీక శ్రాద్ధే / (లేదా)
..... గోత్రాయా: ..... దాయినాం అస్మన్మాతృ: ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే
పురూరవార్ధక సంజ్ఞిక విశ్వేషాం దేవానాం
భోజనస్థానే ఇదమాసనం । ఇతి దర్భౌ నిక్షిప్య ।
పునరప: ప్రదాయ
ఇదం భోజన పాత్రాసనమ్ । ఇతి దర్భద్వయం నిక్షిప్య ॥

ఓం అర్చ॑త ప్రార్చ॑త ప్రియ॑మేధాస్రో అర్చ॑త ।
అర్చ॑న్తు పుత్ర॑కా । ఉ॒తపుర॒న్ధ్రి ర్మృష్ణ॑ర్చత ।

ఇదం వో అర్చనం।

ఇతి అక్షతాన్ శిరసే నిక్షిప్య

ఓం గ॒న్ధ॒ద్వా॒రాం॑దురాధ॒ర్షాం॑ నిత్య॑పుష్టాం కరీ॒షిణ్ం॑
ఈ॒శ్వరీ॑గ్ం సర్వ॑ భూతా॒నా॒ం తా మి॒హోప॑ హ్వయే॒ శ్రియమ్

కలశములో గంధము వేయాలి.

..... గోత్రస్య ..... శర్మణ: మమ పితు: ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే/
..... గోత్రాయా: ..... దాయినాం మమ మాతు: ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే
పురూరవార్ధక సంజ్ఞిక విశ్వేదేవా: దేహాలంకరణార్థం యథాభాగశ:

కర్త తన ఎడమచేతిలో నువ్వులు తీసుకుని తూర్పు నుండి ఎనిమిది దిక్కుల నువ్వులు కొద్ది కొద్దిగా చల్లాలి. అట్లు చల్లగా మిగిలిన నువ్వులు అలాగే ఎడమ చేతితో పట్టుకుని పితృ స్థానములో కూర్చున్న బ్రాహ్మణుని ముందు అనగా భోజన పాత్ర వేయు స్థలములో కూర్చుతో నీళ్ళు చల్లి ఎడమ చేతిలో నున్న నువ్వులను కుడిచేతితో దులిపినట్లుగా చేయాలి. **"ఉదీరతా"** అను మంత్రము చెప్పి **"పితరో హవేషు"** అని రెండు చేతులను పితృ బ్రాహ్మణునికి చూపాలి.

ఓం ఉదీరతామవర ఉత్పరాస ఉన్మధ్యమాః । పితరస్సోమ్యాసః

అసుం య ఈయురవృకా ఋతజ్ఞా స్తేనోవంతు పితరో హవేషు ॥

సవ్యేన విశ్వేదేవా హవేషు - సవ్యముగా విశ్వేదేవా హవేషు అని రెండు చేతులను విశ్వేదేవ బ్రాహ్మణునికి చూపాలి.

విష్ణో హవేషు - సవ్యముగా **విష్ణో హవేషు** అని రెండు చేతులను విష్ణు బ్రాహ్మణునికి చూపాలి.

కర్త అపసవ్యముగా పితృ బ్రాహ్మణుని భోజనపాత్ర వేయు స్థలము నుండి కొద్దిగా మృత్తిక ఎడమచేతిలోకి తీసుకుని సవ్యముగా విశ్వేదేవ, విష్ణు బ్రాహ్మణుల భోజన పాత్ర వేయు స్థలముల నుండి కూడ కొద్దిగా మృత్తిక ఎడమచేతిలోకి తీసుకుని చేతిలో నీళ్ళు పోసుకుని **"శ్రాద్ధార్ధాః సంపాదితా"** అను మంత్రమును కర్త పలకాలి. **"శ్రాద్ధే హరిర్యోగ్యశాస్తు"** అని బ్రాహ్మణుని ఆజ్ఞ తీసుకుని అన్నముపైన అభిఘరించిన పిదప గాయత్రీ మంత్రముతో భోజన పదార్ధముల పైన సవ్యముగా ఆ నీటిని కుడిచేతితో చల్లాలి.

కుశేన తత్రభాత్వామృదం ఉద్ధృత్య । అపోక్ష్య ।

అపవిత్రః పవిత్రోవా సర్వావస్థాంగ తోపివా ।

యస్మరేత్పుండరీకాక్షం సబాహ్యాభ్యంతర శ్శుచిః ।

భూర్భువస్సువరోం

ఇతి భోజనస్థానం ప్రోక్ష్య ॥

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)

శ్రాద్ధ సంరక్షక శ్రీమహావిష్ణవే నమః ఇతి అక్షతాన్ ప్రకీర్య

ఇతి తిలాక్షతైర్బ్రాహ్మణానభ్యర్చ్య ప్రణమ్య

ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)

శ్లో. దేవతాభ్యః పితృభ్యశ్చ మహాయోగీభ్య ఏవచ

నమ స్వధాయై స్వాహా నిత్యయేవ నమో నమః

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకొవాలి)

ప్రణమ్య (నమస్కరించవలెను)

ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)

స్వామినః

ఓం భూః । ఓం భువః । ఓగ్ం సువః । ఓం మహః । ఓం జనః । ఓం తపః । ఓగ్ం సత్యం । ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం । భర్గోదేవస్య ధీమహి, ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ॥ ఓమాపో జ్యోతీ రసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్ ॥

శ్రీ భగవదనుజ్ఞేయ భగవత్ కైంకర్యరూపమ్ శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ ప్రీత్యర్థం శుభే శోభనే ముహూర్తే అద్య బ్రహ్మణ ద్వితీయ పరార్ధే శ్వేత వరాహకల్పే వైవస్వత మన్వంతరే జంబూద్వీపే, భరతవర్షే, భరత ఖండే మేరోః దక్షిణ దిగ్భాగే, శ్రీరంగాది ఉత్తరదేశే

అస్మిన్ దివసే ..... గోత్రం, ... శర్మాణం మమ పితరం ఉద్ధిశ్య ।

అస్మిన్ దివసే .... గోత్రాయా, ...దాయానాం మమ మాతరం ఉద్ధిశ్య ।

ప్రత్యాబ్దిక శ్రాద్ధం కర్త కామోస్మి అయం దేశఃకాలశ్చ అస్మిన్ గృహే విద్య మానాః

పక్వాపక్వ పదార్ధాః శ్రాద్ధార్ధ భూయాసుఃు ।

ఇదం క్షేత్రం,గయా క్షేత్ర సదృశం భూత్వా

మమ పితుః ప్రత్యాబ్దికః శ్రాద్ధ కరణే/
మమ మాతుః ప్రత్యాబ్దికః శ్రాద్ధ కరణే,
అధికార సంపదస్థిత భవంతో మహంతోను గృహ్ణంతు,
అద్య కరిష్యే । తథాస్తుః
అధికార సంపదస్తుః (ఇతి ప్రతివచనం)

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
ఉదఙ్ముఖ స్థిత్వాఃప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
దక్షిణముఖ స్థిత్వా

శ్లో. వస్వాదీంశ్చ పితౄన్ ధ్యాత్వా తత శ్రాద్ధం ప్రవర్తయే ।
ప్రవర్తయఃు (ఇతి ప్రతి వచనం)

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
ప్రాగగ్రేషు దర్భేషు ప్రాఙ్ముఖాసీనః దర్భాన్ ధారయమాణం
త్రిః ప్రాణానాయమ్యఃు (3సార్లు ప్రాణాయామము చేయాలి)

ఓం భూఃు । ఓం భువఃు । ఓగ్ం సువఃు । ఓం మహఃు । ఓం జనఃు । ఓం తపఃు । ఓగ్ం సత్యం । ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం । భర్గోదేవస్య ధీమహి, ధియోయోనఃు ప్రచోదయాత్ ॥ ఓమాపో జ్యోతీ రసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్ ॥

శ్రీ గోవింద గోవింద ..... సంవత్సరే ..... ఆయనే .....ఋతౌ .....మాసే ..... యోగే ..... కరణే అస్యాం పుణ్యతిథౌ: ..... గోత్రస్య ..... శర్మణఃు మమ పితుః ప్రత్యాబ్దిక శ్రాద్ధం/ ..... గోత్రాయాఃు ..... దాయినాం మమ మాతుః ప్రత్యాబ్దిక శ్రాద్ధే

శుక్రమసీతి ఆజ్యేనానులిప్య । పవిత్రం కర్ణేధృత్వా ।
ఓం శుక్రమసి జ్యోతిరసి తేజోఽసి దేవోవస్సవితోత్పునా
త్వచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ వసోస్సూర్యస్య రశ్మిభిఃు ।

పితృ బ్రాహ్మణుని కాళ్ళ బొటన వ్రేళ్ళ అగ్రములకు ఆజ్యమును తాకించాలి.

ఓం గంధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీం
ఈశ్వరీగ్ం సర్వ భూతానాం తా మిహోప హ్వయే శ్రియమ్
కలశములో గంధము వేయాలి.

గంధద్వారామితి గోమయేనానులిప్య పాదానభ్యర్చ్యఃు
ఓం తద్విష్ణో పరమం పదగ్ం సదా పశ్యంతి సూరయఃు ।
దివీవ చక్షురాతతం । తద్విప్రాసో విపన్యవో జాగృవాగ్ం సస్సమింధతే ।
విష్ణోర్యత్పరమం పదమ్ । ఇతి పాదౌ ప్రక్షాళ్య
పవిత్రం ధృత్వా । హస్తే జలం దత్వా ।
ప్రక్షాళ్యోదకం శిరసి ధారయేత్ ॥
అర్చన పాత్రం న్యుజ్య ।
కర్తా పాదౌ ప్రక్షాళ్య । ఆచమ్య
అనంతరం మండలస్యోత్తర భాగే । భోక్తారఃు ఆచమనం కుర్యుఃు ॥

భోజన స్థల ప్రోక్షణమ్

ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
తిలాక్షత దర్భతీర్థేన
ఓం అపహతా అసురా రక్షగ్ంసి పిశాచా । యేక్షయంతి పృథివీమనుఃు ।
అన్యత్రేతో గచ్ఛంతు । యత్రైషాం గతం మనఃు ।

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)

కరిష్యే । (కర్త)

కరిష్యతి (ప్రతి వచనం) (భోక్తలు)

భగవానేవ స్వనియామ్య స్వరూపస్థితి ప్రవృత్తి స్వశేషతై కరసేన ఆత్మనా స్వకీయైశ్చ, దేహేంద్రియ అంతఃకరణైః స్వకీయ కల్యాణతమ ద్రవ్యమయా ఔపచారిక, సాంస్పర్శిక, సాందృష్టికాభ్య వ్యవహారికాది సమస్త భోగాన్ । అతి ప్రభూతామ్ అతి సమగ్రాన్, అత్యంత భక్తి కృతాన్ । అఖిలపరిజన పరిచ్ఛదాన్వితాయ స్వస్మై స్వప్రీతయే । స్వయమేవ ప్రతిపాదయితుం ఉపక్రమతే ॥

శ్లో. స్వశేష భూతేన మమా స్వీయైః సర్వ పరిచ్ఛదైః
విధాతుం ప్రీత మాత్మానం । దేవ ప్రక్రమతే స్వయం ॥

ఇత్యను సంధాయ

విశ్వేదేవుల స్థానం

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)

విశ్వేదేవ హస్తే అపః ప్రదాయ

..... గోత్రస్య ..... శర్మణః మమ పితుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే /
..... గోత్రాయాః ..... దాయినాం మమ మాతుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే
పురూరవార్థక సంజ్ఞిక విశ్వేషాం ।
దేవానాం ఇదం వో ఆసనం పునరపఃప్రదాయ ।
విశ్వేదేవార్ధే । భవతాక్షణః కర్తవ్య ।
ఓం తథాస్తు । ఇతి ప్రతి వచనం ।
అలంకారార్ధే ఇమే అక్షతాం సకలారాధనైః స్వర్చితమ్ ॥

గంధద్వారామితి గోమయేనానులిప్య

ఓం గ॒న్ధద్వా॑రాం ।దురాధ॒ర్షాం ని॒త్య॑పుష్టాం కరీ॒షిణీ॑ం
ఈ॒శ్వరీగ్॑ం సర్వ భూతా॒నాం తా మి॒హోప॑ హ్వయే॒ శ్రియమ్

కలశములో గంధము వేయాలి.

ఉపవీతి ః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)

పాదానభ్యర్చ్య

సమస్త సంపత్సమవాస్తి హేతవః ।
సముత్థితావత్కుల ధూమకేతవః ॥
అపార సంసార సముద్ర సేతవః ।
పునంతు త్వాం బ్రాహ్మణపాదపాం సవః ॥ (మంత్ర బ్రాహ్మణుడు అనాలి)
పునంతు మాం బ్రాహ్మణపాదపాం సవః ॥ (కర్త అనాలి)
ఇతి పాదౌ ప్రక్షాళ్య । పవిత్రం ధృత్వా ।

ప్రాచీనా వీతి ః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)

హస్తే జలం దత్వా ।
ప్రక్షాళ్యోదకం శిరసి ధారయేత్

ఉపవీతి (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)

..... గోత్రస్య ..... శర్మణః మమ పితుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే /
..... గోత్రాయాః .....దాయినాం మమ మాతుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే
సంరక్షక శ్రీమహావిష్ణోః స్వాగతం ఇతి
దర్భద్వయం పాదౌ సంస్పృశ్యః ఉత్తరతః త్యజేత్

సుస్వాగతమితి (ప్రతివచనం)

ఇదంతే పాద్యం ।

అస్తు పాద్యం (ఇతి ప్రతివచనం)

ఇదమర్ఘ్యం । అస్త్వర్ఘ్యం (ఇతి ప్రతివచనం)

ఓం గంధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీం
ఈశ్వరీగ్ం సర్వ భూతానాం తా మిహోప హ్వయే శ్రియమ్
కలశములో గంధము వేయాలి.

పవిత్రం కర్ణే ధృత్వా । పాదాదభ్యర్చ్య ।

ఓం శన్నోదేవీ రభిష్టయ ఆపోభవన్తు పీతయే ।
శంయోరభిస్రవంతునః ॥ ప్రక్షాళ్య

పవిత్రం ధృత్వా । హస్తే జలం దత్వా ।
ప్రక్షాళ్యోదకం శిరసి ధారయేత్ ॥

ప్రాచీనావీతి (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
..... గోత్రస్య ..... శర్మణః మమ పితుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే /
..... గోత్రాయాః ..... దాయినాం మమ మాతుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే
సంకర్షణ స్వరూపాన్ ।
తండ్రికిః (పితృ, పితామహః ప్రపితామహానాం)/
తల్లికిః (మాతృ, పితామహి, ప్రపితామహీనాం)
స్వాగతమితి తిలోదకం నిస్ర్సావ్యః
సుస్వాగతమితి (ప్రతి వచనం)
ఇద మర్ఘ్యం । అస్వర్ఘ్యమ్ (ఇతి ప్రతివచనం)
శుక్రమసీతి ఆజ్యేనానులిప్య

ఓం శుక్రమసి జ్యోతిరసి తేజోఽసి దేవోవస్సవితోత్పునా
త్వచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ వసోస్సూర్యస్య రశ్మిభిః ।

పితృ బ్రాహ్మణుని కాళ్ళ బొటన వ్రేళ్ళ అగ్రములకు ఆజ్యమును తాకించాలి.

ప్రాచీనావీతిః (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
పితృస్థానే హస్తే అపఃప్రదాయ ॥

పిత్రు స్థానం

..... గోత్రస్య ..... శర్మణః మమ పితుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే /
..... గోత్రాయాః ..... దాయినాం మమ మాతుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే
వసురాదిత్య స్వరూపాన్ అస్మత్పితృ పితామహ ప్రపితామహానాం।
వసురాదిత్య స్వరూపాన్ అస్మన్మాతృ పితామహి ప్రపితామహీనాం।
ఇదం వో ఆసనం । పునరపః ప్రదాయ
(పితృ పితామహః ప్రపితామహానాం/మాతృ పితామహి ప్రపితామహీనాం)
మహార్ఘే । భవతాక్షణః కర్తవ్యః
ఓం తథా ఇతి (ప్రతివచనం)
ప్రాప్నోతు భవాన్ ।
ప్రాప్నునావీతి ప్రతివచనం,
అలంకారార్ఘే ఇమే తిలాః సకలారాధనైః స్వర్చితమ్

విష్ణుస్థానం

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
విష్ణుస్థానే, హస్తే అపః ప్రదాయ
..... గోత్రస్య ..... శర్మణః మమ పితుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే /
..... గోత్రాయాః .....దాయినాం మమ మాతుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే
శ్రాద్ధ సంరక్షకః శ్రీమహావిష్ణోః ఇదంతే ఆసనం।
పునరపః ప్రదాయ శ్రాద్ధ సంరక్షక శ్రీమహావిష్ణు స్థానార్ఘే భవతాక్షణం కర్తవ్యం
ఓం తథా ఇతి ప్రతివచనం
ప్రాప్నోతు భవాన్
ప్రాప్నువానీతి ప్రతివచనం ఃఃః

మండలార్చనమ్

ఉత్తరం

చతురస్రం

విశ్వేదేవః - విష్ణులకు
ఉవవీతిగా

దక్షిణం

పితృలకు
ప్రాచీనావీతిగా

ఉపవీతిః (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
..... గోత్రస్య ..... శర్మణః మమ పితుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే /
..... గోత్రాయాః ..... దాయినాం మమ మాతుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే
పురూరవార్ధక సంజ్ఞిక, విశేషాం దేవానాం
పాద్య స్థానే ఇదం ఆసనం ।
ఇతి చతురస్ర మండలే ఉత్తరాగ్రం ధర్భద్వయం స్వంస్తీర్య ।
ఇదం అర్చనమ్ ఇతి అక్షతాన్ వికీర్యః

ప్రాచీనావీతి (యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యము చేసుకోవాలి)
..... గోత్రస్య ..... శర్మణః మమ పితుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే /
..... గోత్రాయాః ..... దాయినాం మమ మాతుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే
సంకర్షణ స్వరూపాన్ అస్మత్ పితృ, పితామహ, ప్రపితామహానాం ।
సంకర్షణ స్వరూపాన్ అస్మన్మాతృ, పితామహి, ప్రపితామహీనాం।
పాద్యస్థానే ఇదం ఆసనం ।
ఇది వర్తులాకార మండలే । దక్షిణాగ్రం తిదర్భకృత భుగ్నం నిక్షిప్యః
ఇదం అర్చనం । ఇతి తిలాన్ వికీర్యః

ఉపవీతి (యజ్ఞోపవీతమును సవ్యము చేసుకోవాలి)
..... గోత్రస్య ..... శర్మణః మమ పితుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే /
..... గోత్రాయాః ..... దాయినాం మమ మాతుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే
సంరక్షక శ్రీమహావిష్ణోః పాద్యస్థానే ఇదం ఆసనం । ఇతి దేవార్ధ మండలే ।
ఉత్తరాగ్రం దర్భద్వయం నిక్షిప్య ఇతి మర్చనం । అతి అక్షతాన్ వికీర్య ॥

పాద ప్రక్షాళనమ్

(కొద్దిదైన పెద్ద చెంబులో నీళ్ళు తీసుకొని
..... గోత్రస్య ..... శర్మణః మమ పితుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే /
..... గోత్రాయాః ..... దాయినాం మమ మాతుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధే
పురూరవార్ధక సంజ్ఞికః విశ్వేదేవాః స్వాగతం,
ఇతి దర్భద్వయం,
పాదౌ సంస్తీర్య ఉత్తరం శింత్యజేత్ ।
సుస్వాగతమితి (ప్రతి వచనం)
ఇదం వః పాద్యం ఇతి సాక్షత కుశాగ్ర తీర్థాంజలిం విసృజ్య ।
అస్తు పాద్యమితి (ప్రతి వచనం)
ఇదమర్ఘ్యం ఇతి హస్తే జలం దత్వా
అస్త్వర్ఘ్యమితి (ప్రతివచనం)
శుక్రమసీతి ఆజ్యేనానులిప్య

ఓం శు॒క్రమ॑సి॒ జ్యోతి॑రసి॒ తేజో॑ఽసి దే॒వోవ॑స్సవి॒తోత్పు॑నా॒
త్వచ్ఛి॒ద్రేణ॑ ప॒విత్రే॑ణ వసో॒స్సూర్య॑స్య ర॒శ్మిభిః॑ ।

పితృ బ్రాహ్మణుని కాళ్ళ బొటన వ్రేళ్ళ అగ్రములకు ఆజ్యమును తాకించాలి.